

**Акціонерне товариство
«Державний експортно-імпортний банк України»**

**Фінансово-економічне обґрунтування
спільного з
Міжнародним банком реконструкції та розвитку
Додаткового фінансування
для протидії COVID-19 в рамках
Проекту доступу до довготермінового фінансування**

Київ 2021

Фінансово-економічне обґрунтування Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках Проекту доступу до довготермінового фінансування / акціонерне товариство «Державний експортно-імпортний банк України» (АТ «Укресімбанк») – Київ, 2021.

Опис Проекту

АТ «Укресімбанк» має успішний досвід реалізації спільних проєктів з Міжнародним банком реконструкції та розвитку (далі - МБРР), а саме: Проєкту розвитку експорту (далі - ПРЕ), Другого проєкту розвитку експорту (далі - ПРЕ-2), Додаткового фінансування для ПРЕ-2 та Проєкту з енергоефективності, що реалізовувалися протягом 1997-2017 років.

Наразі триває реалізація Проєкту доступу до довготермінового фінансування (далі - ПДДФ), метою якого є поліпшення доступу експортно-орієнтованих малих та середніх підприємств (далі - МСП) до довгострокового фінансування. У травні 2017 року Світовий банк схвалив надання позики АТ «Укресімбанк» під суверенну гарантію України в сумі 150 млн. дол. США строком до 35 років для реалізації ПДДФ. 26 червня 2017 року були підписані Гарантійна угода між Україною та МБРР та Угода про позику між АТ «Укресімбанк» та МБРР. Гарантійну угоду ратифіковано Верховною Радою України (Закон України від 5 квітня 2018 року № 2395-VIII).

Додаткове фінансування для протидії COVID-19 в рамках Проєкту доступу до довготермінового фінансування (далі – Додаткове фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ або Проєкт) має доповнити наявну кредитну лінію в рамках ПДДФ, реалізація якого триває з 2018 року. Проєкт Додаткового фінансування відповідає стратегічним цілям України щодо підтримки національного експорту та передбачає здійснення середньо- та довгострокового кредитування для фінансування інвестиційних проєктів та проєктів розвитку приватних експортно-орієнтованих МСП, а також забезпечення потреб цих підприємств в обіговому капіталі для нарощування обсягів виробництва та реалізації власної продукції, у тому числі на експорт.

Доцільність підготовки проєкту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ була підтверджена Світовим банком (лист від 05.11.2020 №2020/11/5-1) за результатами роботи з оцінювання як передумов та ефективності запровадження такого проєкту, так і здатності АТ «Укресімбанк» його успішно реалізувати. Також Світовим банком були попередньо погоджені фінансові параметри Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках Проєкту доступу до довготермінового фінансування, його структура, основні організаційні засади реалізації та план заходів з підготовки та впровадження.

Для реалізації Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ планується залучити довгострокові (до 20 років) кредитні ресурси МБРР в сумі до 100 млн. дол. США, включаючи пільговий період строком до 4-х років. Очікується, що позика буде надана МБРР на фінансових умовах, що є типовими для інших проектів МБРР, які реалізуються в Україні. Реалізацію Проекту планується здійснювати протягом двох років.

АТ «Укресімбанк» буде безпосереднім позичальником кредитних коштів МБРР та відповідальним виконавцем у рамках реалізації Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ.

Кінцевими бенефіціарами (далі - Субпозичальники) позики, як і за ПДДФ, будуть українські приватні підприємства. Рішення щодо розміщення коштів позики будуть прийматися АТ «Укресімбанк», виходячи із відповідності Субпозичальників та Субпроектів визначеним критеріям прийнятності в рамках ПДДФ.

Умовою укладання Угоди про позику з МБРР щодо впровадження Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ є надання Україною суверенної гарантії для забезпечення виконання зобов'язань АТ «Укресімбанк». Очікується, що умови забезпечення державної гарантії, розмір плати за її надання тощо будуть аналогічними умовам за ПДДФ та закріплюватимуться у відповідному договорі АТ «Укресімбанк» з Міністерством фінансів України.

Додаткова позика має сприяти фінансуванню розвитку діяльності українських приватних експортно-орієнтованих МСП, що започатковано в рамках ПДДФ з метою посилення впливу ефективно діючої кредитної лінії. Передбачається, що використання коштів кредитної лінії у рамках Проекту буде здійснюватись як шляхом прямого кредитування АТ «Укресімбанк» прийнятих МСП, так і шляхом оптового кредитування українських комерційних банків (далі - Фінансові установи-учасники, або ФУУ, або банки-учасники) для подальшого кредитування ними прийнятих експортно-орієнтованих МСП, з метою поліпшення як доступу цих підприємств до фінансових ресурсів, так і розширення спектру кредитних продуктів приватних фінансових установ та посилення спроможності банківського сектору України у фінансуванні МСП, забезпечуючи, таким чином, досягнення цілей Проекту.

Дані про бенефіціарів Проекту

Позичальником ресурсів Міжнародного банку реконструкції та розвитку в рамках Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках Проекту доступу до довготермінового фінансування, відповідальним виконавцем за Проектом та його бенефіціаром виступатиме акціонерне товариство «Державний експортно-імпортний банк України».

Основними бенефіціарами Проекту будуть відібрані згідно критеріїв прийнятності Фінансові установи-учасники та прийнятні експортно-орієнтовані МСП.

АТ «Укрексімбанк» є універсальною кредитно-фінансовою установою із 100% державним капіталом, незмінно входить до групи найбільших системних банків України, має розгалуженішу мережу банків-кореспондентів у 110 країнах світу. Структура АТ «Укрексімбанк» складається з Головного банку, 22 філій та 38 відділень (станом на 01.10.2020), за межами України функціонують два представництва банку – у м. Лондоні (Сполучене Королівство Великобританії та Північної Ірландії) та м. Нью-Йорку (Сполучені Штати Америки).

На ринку банківських послуг України АТ «Укрексімбанк» посідає провідні позиції за основними показниками діяльності. Банк незмінно входить до трійки найбільших фінансових установ за розміром активів, наданих кредитів та зобов'язань. АТ «Укрексімбанк» відзначено великою кількістю нагород від провідних іноземних банківських установ та міжнародних фінансових організацій, зокрема, за високу якість розрахунків та здійснення платежів, за найкращі результати у впровадженні проектів з енергоефективності тощо.

АТ «Укрексімбанк» є провідною фінансовою установою України, діяльність якої спрямована на створення сприятливих умов для розвитку економіки та підтримки вітчизняного товаровиробника, обслуговування експортно-імпортних операцій, кредитно-фінансову підтримку процесів структурної перебудови, зміцнення та реалізацію виробничого і торгового потенціалу галузей економіки та підприємств, що є експортно-орієнтованими або провадять діяльність, пов'язану з виробництвом імпортозамінної продукції, а також отримання прибутку в інтересах банку та його акціонера.

У своїй поточній діяльності АТ «Укрексімбанк», зокрема, здійснює залучення зовнішніх і внутрішніх кредитних ресурсів та інвестицій; спрямовує кредитні ресурси на підтримку реального сектору економіки, підприємств промисловості, сільського господарства, транспорту, здійснює фінансування інфраструктурних проектів; надає кредитно-фінансову підтримку суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності з метою просування товарів вітчизняного виробництва на зарубіжні ринки; впроваджує заходи з фінансування інвестиційних проектів, спрямованих на розвиток галузей з високою доданою вартістю і впровадження енергоефективних та енергозберігаючих технологій; виконує агентські функції уряду України; розширює співробітництво з міжнародними фінансовими організаціями, урядовими, неурядовими організаціями та кредитно-фінансовими установами іноземних держав з питань залучення фінансових ресурсів в економіку України.

Слід зазначити, що АТ «Укрексімбанк» дотримується політики відповідального фінансування та приділяє велику увагу екологічній складовій, зокрема:

- застосовує процедури оцінки екологічних та соціальних ризиків до кредитних проектів;
- не фінансує соціально небезпечні та екологічно шкідливі виробництва;
- реалізує ініціативи, спрямовані на зменшення негативного впливу на навколишнє середовище тощо.

Система екологічного та соціального менеджменту інтегрована в кредитну діяльність банку. Оцінка екологічних та соціальних ризиків проводиться на етапі аналізу кредитних проектів, а моніторинг таких ризиків здійснюється на етапі супроводження.

АТ «Укрексімбанк» має успішний досвід впровадження спільних з міжнародними фінансовими організаціями цільових програм з підтримки МСП, проектів з енергоефективності та розвитку експорту.

За період з 2012 року по 2017 рік АТ «Укрексімбанк» спільно з Європейським інвестиційним банком було реалізовано Програму кредитування малих та середніх підприємств та установ з середньою капіталізацією загальною сумою 100 млн. євро, мета якої полягала в підтримці розвитку приватного сектору економіки, зокрема проектів МСП, а також інших пріоритетних проектів, серед

яких проекти соціальної та економічної інфраструктури, включаючи проекти з енергоефективності, відновлюваних джерел енергії, захисту довкілля.

Спільно з Європейським банком реконструкції та розвитку у період з 2012 по 2016 роки була успішно реалізована Програма енергоефективності для МСП на загальну суму 50 млн. дол. США.

Протягом 1998-2008 років АТ «Укресімбанк» співпрацював з Кредитною установою для відбудови (KfW) в рамках програми комплексного кредитування суб'єктів МСП. У рамках цієї програми починаючи з 1998 року KfW було надано два транші на суму до 20 млн. євро, а у 2008 році транш у сумі 40 млн. дол. США для кредитування підприємств малого та середнього бізнесу.

АТ «Укресімбанк» спільно зі Світовим банком у період з 1997 по 2014 роки було успішно реалізовано Проект розвитку експорту у сумі 70 млн. дол. США, Другий проект розвитку експорту (ПРЕ-2) та Проект Додаткового фінансування для Другого проекту розвитку експорту (ДФ для ПРЕ-2) у загальній сумі 304,5 млн. дол. США. Серед учасників зазначених проектів з розвитку експорту були підприємства малого та середнього бізнесу, зокрема підприємства, які тільки починали свою діяльність та, згодом, за фінансової підтримки АТ «Укресімбанк» зросли до потужних представників вітчизняного бізнесу, відомих далеко поза межами України.

Крім того, АТ «Укресімбанк» має досвід реалізації спільного зі Світовим банком Проекту з енергоефективності на загальну суму 200 млн. дол. США, а також спільної з Європейським банком реконструкції та розвитку Програми енергоефективності в Україні на загальну суму 100 млн. дол. США.

Також АТ «Укресімбанк» у сфері енергоефективності, ресурсозбереження та охорони довкілля мав досвід співпраці з Глобальним фондом кліматичного партнерства (GCPF) в рамках спільної Програми, що була спрямована на підтримку енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії в секторі МСП на суму 30 млн. дол. США, з Північним інвестиційним банком (NIB) за Програмою модернізації промисловості з позитивним екологічним впливом на суму 50 млн. дол. США та Північною екологічною фінансовою корпорацією (NEFCO) в рамках Програми фінансування заходів з енергоефективності та відновлювальних джерел енергії на суму 5 млн. євро.

Наразі триває підтримка підприємств малого та середнього бізнесу в рамках спільної з Європейським банком реконструкції та розвитку Програми кредитування мікро, малих та середніх підприємств, що спрямована на підтримку Угоди про поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі України з ЄС (ПВЗВТ) на суму екв. 25 млн. дол. США, спільного з Європейським інвестиційним банком Проекту на підтримку Поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі України з ЄС на суму 280,0 млн. євро та відповідно в рамках спільного з Міжнародним банком реконструкції та розвитку Проекту доступу до довготермінового фінансування на суму 150,0 млн. дол. США.

На сьогодні АТ «Укресімбанк» у якості Агента Міністерства фінансів України приймає участь у реалізації спільного Проекту України та Європейського інвестиційного банку «Основний кредит для МСП та компаній з середнім рівнем капіталізації» на загальну суму 400 млн. євро, а також у якості Координатора Проекту (як агент Міністерства фінансів України) надає допомогу банкам-учасникам у реалізації спільного Проекту України та Європейського інвестиційного банку «Основний кредит для аграрної галузі – Україна» на загальну суму 400 млн. євро. Крім того, АТ «Укресімбанк» також виступатиме Агентом Міністерства фінансів України та Міністерства інфраструктури України в рамках реалізації спільного Проекту України та Європейського інвестиційного банку «Підвищення безпеки автомобільних доріг в містах України» на суму 75,0 млн. євро.

Також, завдяки бездоганній репутації на міжнародних фінансових ринках та позитивним результатам тривалої діяльності в галузі експортного фінансування, Банк досяг визнання як прямий позичальник та гарант 35 провідними експортно-кредитними агенціями світу.

Фінансові показники діяльності АТ «Укресімбанк» за дев'ять місяців 2020 року наведені у Додатках 1 та 2.

Бездоганна репутація на міжнародних фінансових ринках та багаторічний позитивний досвід реалізації спільних з міжнародними фінансовими організаціями проектів є підґрунтям для успішної реалізації спільного з МБРР Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках Проекту доступу до довготермінового фінансування.

Мета, завдання та показники реалізації Проекту

Проект Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках Проекту доступу до довготермінового фінансування повністю відповідає стратегічним напрямкам розвитку експортного потенціалу вітчизняних підприємств, а також цілям Концепції партнерства Світового банку з Україною, яка підтримує зусилля країни на шляху досягнення стійкого економічного відновлення.

Проект доступу до довготермінового фінансування, у рамках якого прийнятним експортно-орієнтовним МСП надається середньо- і довгострокове фінансування, завдяки чому деякі з підприємств збільшили свої експортні надходження, освоїли нові ринки збуту, підвищили конкурентоспроможність та налагодили випуск продукції європейського рівня якості, що у свою чергу, допомагає пом'якшити наслідки кризи.

Нарощення експортного потенціалу сприятиме розвитку економіки України та є ключовим чинником відновлення зростання ВВП України в умовах падіння економічної активності у світі, спричиненого пандемією коронавірусу. Очевидним є підвищення попиту як з боку фінансових установ-учасників, так і експортно-орієнтованих підприємств на довгострокове фінансування у найближчій перспективі. Відтак Додаткове фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ буде своєчасним, очікуваним та затребуваним, з огляду на наявні економічні тенденції розвитку національної та глобальної економіки, а також темпи реалізації діючого Проекту доступу до довготермінового фінансування.

Враховуючи сучасні тенденції розвитку економіки, реалізація проекту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках Проекту доступу до довготермінового фінансування має забезпечити:

- розширення можливостей доступу суб'єктів малого та середнього підприємництва до довгострокових кредитних ресурсів;
- надання фінансової підтримки інноваційно-орієнтованим суб'єктам малого і середнього підприємництва у впровадженні провідних технологій та придбанні сучасного обладнання;
- підвищення рівня конкурентоздатності українських підприємств та якості їх продукції, збільшення частки підприємств МСБ та створення нових робочих місць;

- зростання обсягів експорту української продукції, диверсифікацію зовнішніх ринків збуту,

та, як наслідок - збільшення податкових та валютних надходжень до бюджету України, підвищення зайнятості населення, поглиблення інтеграції економіки України у світовий економічний простір та покращання поточного стану платіжного балансу України.

Реалізація Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках Проекту доступу до довготермінового фінансування відповідає національним пріоритетам розвитку країни, а саме - створення сприятливих умов для провадження діяльності суб'єктами МСП, покращенню інвестиційного клімату та поліпшенню доступу експортно-орієнтованих МСП до довгострокових фінансових ресурсів, визначених:

- Цілями сталого розвитку України на період до 2030 року, що затверджені Указом Президента України від 30 вересня 2019 року №722/2019;
- Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, яка ратифікована Законом України від 16 вересня 2014 року № 1678-VII;
- Законом України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» від 22 березня 2012 року №4618-VI;
- Стратегією розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 травня 2017 року № 504-р.

Проект Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках Проекту доступу до довготермінового фінансування відповідає стратегічним цілям України щодо підтримки національного експорту, які, серед іншого, полягають у покращенні доступу українських виробників-експортерів до надійних джерел фінансування; сприяння експортній діяльності/інтернаціоналізації МСП, розвитку експорту українських товарів; підвищенні рівня конкурентоспроможності українських товарів та позицій національних виробників на перспективних світових ринках поряд з розвитком інноваційного потенціалу, та які передбачені:

- Експортною стратегією України («дорожньою картою» стратегічного розвитку торгівлі) на 2017-2021 роки, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 року № 1017-р;
- Концепцією створення системи державної підтримки експорту України, яка схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01 серпня 2013 року №586-р;
- Стратегією розвитку експорту продукції сільського господарства, харчової та переробної промисловості України на період до 2026 року, схваленою розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 року № 588-р;
- Законом України «Про забезпечення масштабної експансії експорту товарів (робіт, послуг) українського походження шляхом страхування, гарантування та здешевлення кредитування експорту» від 20 грудня 2016 року № 1792-VIII;

а також рекомендаціями, викладеними в «Індексі політики у сфері МСП: Країни Східного партнерства 2020» Організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) щодо необхідності спрощення доступу МСП до фінансування, розвитку експортної діяльності суб'єктів МСП, а також стимулювання фінансових установ надавати довгострокові кредити на екологізацію МСП, а саме розробку екологічної продукції та впровадження еколого-орієнтованих технологій.

Таким чином, метою Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках Проекту доступу до довготермінового фінансування є подальше поліпшення доступу експортно-орієнтованих малих та середніх підприємств до довгострокового фінансування, як шляхом прямого кредитування АТ «Укрексімбанк» прийнятих МСП, так і через обрані Фінансові установи-учасники. Головне завдання проекту Додаткового фінансування - продовжити позитивні тенденції попередніх спільних з МБРР проектів, у тому числі початкового Проекту доступу до довготермінового фінансування та підтримати потенціал розвитку економіки України шляхом ефективного використання залучених довгострокових ресурсів.

З огляду на перспективи відновлення економіки, очікується, що експортно-орієнтовані підприємства поновлять зацікавленість у довгостроковому фінансуванні, у першу чергу, відкладених інвестиційних проектів за наявності

значного потенціалу для підвищення конкурентоспроможності, а також оборотних коштів для нарощення обсягів виробництва.

Тому для Проекту доступу до довготермінового фінансування пропонується Додаткове фінансування, оскільки такий шлях є найбільш оптимальним та ефективним засобом поліпшення доступу до фінансування для орієнтованих на експорт підприємств у період відновлення економіки, враховуючи, що у разі Додаткового фінансування використовується спрощена процедура схвалення Світовим банком та ефективно використовується досвід та інституційний потенціал, накопичений АТ «Укресімбанк» під час реалізації ПДДФ.

Запропонована сума Додаткового фінансування у розмірі до 100 млн. дол. США ґрунтується на очікуваному попиті на довгострокові кредитні ресурси у період відновлення економіки. Цей прогноз базується на основі низки чинників, включаючи темпи використання коштів у рамках початкової кредитної лінії ПДДФ, попит, насамперед, з боку експортно-орієнтованих МСП та фінансових установ-учасників на фінансування з більшими строками погашення у посткризовому середовищі. Позика Додаткового фінансування буде передбачати пряме кредитування АТ «Укресімбанк» та оптове кредитування через Фінансові установи-учасники.

Проектом Додаткового фінансування не передбачається внесення змін до початкового Проекту доступу до довготермінового фінансування, так само, як і змін стосовно ключових учасників ПДДФ. Додаткове фінансування забезпечить швидке та ефективне надання АТ «Укресімбанк» додаткового довгострокового фінансування експортному сегменту економіки України. Також в рамках Додаткового фінансування не буде змінено і діючу схему реалізації ПДДФ. Положення операційних політик Світового банку, що застосовуються в рамках ПДДФ, будуть застосовуватись до Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ як фінансовими установами-учасниками, так і безпосередньо АТ «Укресімбанк».

Отже, виходячи з основної мети та завдань проекту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках Проекту доступу до довготермінового фінансування, основними показниками його результативності слугуватимуть дані щодо кількості експортно-орієнтованих МСП (підприємств-бенефіціарів), що отримали позики (Субкредити) в рамках Проекту, а також обсяг

та середній термін таких Субкредитів. Планується, що кредитні кошти в рамках Додаткового фінансування надаватимуться підприємствам-бенефіціарам на більш тривалий термін, порівняно із стандартними кредитними продуктами на банківському ринку.

Показники результативності проекту Додаткового фінансування також включатимуть дані щодо зростання обсягів експорту, збільшення кількості працівників підприємств-бенефіціарів Проекту, у тому числі жінок, частки МСП, які очолюються жінками, розширення галузевої та географічної структури учасників проекту. Будуть застосовані проміжні індикатори, щодо кількості підприємств-бенефіціарів, що належать до сегментів, які недостатньо обслуговуються банківським сектором, а також МСП, які мають не більше 250 працівників.

Залучення до реалізації Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ українських комерційних банків в якості фінансових посередників, яким за рахунок коштів позики надаватимуться оптові кредитні лінії для подальшого кредитування своїх клієнтів – прийнятних підприємств-бенефіціарів, сприятиме як розширенню кола залучених до Проекту підприємств-бенефіціарів з різних регіонів та галузей економіки, так і поліпшенню спроможності банківського сектору у фінансуванні підприємницького сектору, розширенню спектру кредитних продуктів приватних фінансових організацій.

Очікується, що ефект від реалізації спільного з МБРР Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках Проекту доступу до довготермінового фінансування матиме позитивні результати як безпосередньо для підприємств-бенефіціарів та Фінансових установ-учасників проекту, так і для відповідних галузей економіки, а також сприятиме досягненню загальнодержавних економічних, інфраструктурних, соціальних та екологічних цілей.

Реалізація проекту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ надасть можливість:

- залучення в реальний сектор економіки довгострокових ресурсів для кредитування МСП, створення умов для фінансового та ресурсного забезпечення розвитку економіки та, у першу чергу, експорту;

- фінансової підтримки заходів з модернізації виробництв, проектів розбудови інфраструктури та збільшення ефективності виробничих потужностей, забезпечення потреб МСП в обіговому капіталі;
- розвитку та підвищенню конкурентоспроможності малого і середнього підприємництва на українському та світовому ринку шляхом впровадження інноваційних технологій;
- збільшення експорту українських товарів та послуг, зміна його структури в напрямку збільшення частки експорту високотехнологічної продукції, а також географічна диверсифікація напрямів експорту для мінімізації критичної залежності від окремих держав, товарних ринків з метою зміцнення економічної безпеки країни;
- інституційного розвитку сектору МСП, впровадження та сертифікації за міжнародними стандартами систем управління якістю продукції, екологічними та соціальними ризиками для забезпечення доступу продукції на європейський і світовий ринки та створення на цих ринках конкурентних умов для українських виробників;
- збільшення частки МСП, створення нових робочих місць, а відтак забезпечення зростання зайнятості населення шляхом фінансової підтримки підприємницької ініціативи громадян;
- покращення бізнес-клімату в секторі МСП та створення передумов для активізації інвестиційної діяльності, створення осередків розвитку МСП у всій країні та, що особливо актуально, на моноіндустріальних та постконфліктних територіях;
- покращення платіжного балансу за рахунок збільшення валютних надходжень від експорту;
- збільшення частки МСП у реальному секторі економіки, створення нових робочих місць;
- збільшення податкових надходжень підприємств до бюджету України.

Маркетинговий, організаційний та фінансовий план реалізації Проекту

Аналіз ринкових передумов реалізації Проекту

Мале і середнє підприємництво - є основою конкурентних економік розвинених держав світу та одним із головних факторів формування середнього класу, сталого економічного зростання, підвищення рівня суспільного добробуту та покращання життя громадян.

Малі і середні підприємства в розвинутих країнах становлять найважливіший сектор національних економік. Якщо великі підприємства визначають рівень науково-технічного й виробничого потенціалу країни, то мале і середнє підприємництво забезпечує соціально-економічну стабільність та зростання суспільного виробництва. Малі та середні підприємства забезпечують гнучкість та стійкість економічної системи, наближують її до потреб конкретних споживачів і одночасно виконують соціальну роль, надаючи робочі місця та забезпечуючи джерело доходу для значних верств населення.

На малий бізнес у окремих країнах припадає близько 40–60% виробництва валового внутрішнього продукту, він є роботодавцем майже для 50% працездатного населення.

Малий бізнес у Китаї розвивається дуже стрімко й успішно, що підтверджується значними обсягами товарного виробництва підприємствами малого бізнесу, але значна увага також приділяється розвитку інноваційних технологій: 65% патентів та більше 80% виробництва нової продукції припадає на МСП. Більше 50% податкових надходжень та більше 60% обсягу експорту також є заслугою підприємств малого бізнесу. Японія досягла економічних висот завдяки розвитку МСП, зокрема на малі та середні підприємства тут припадає 55% реалізованої продукції промисловості.

У країнах Європейського Союзу функціонує понад 20 мільйонів підприємств малого та середнього бізнесу, а число зайнятого населення на підприємствах МСБ становить близько 70% від усього зайнятого населення ЄС, у тому числі понад 50% економічно активного населення працездатного віку. В країнах ЄС підприємства МСБ створюють 50-70% внутрішнього валового продукту, тоді як в Україні такий показник майже в чотири рази нижчий.

За даними Державної служби статистики України у 2019 році частка

підприємств малого та середнього бізнесу у загальній їх кількості становила відповідно 95,2 % та 4,7 %, що в цілому відповідає рівню розвинутих країн світу. При цьому, на малих і середніх підприємствах було зайнято близько 4,8 млн. осіб, що становило лише 28,0% економічно активного населення працездатного віку.

Тобто Україна поступово наближається до світового рівня за кількісними показниками і, в той же час, значно відстає за якісними показниками розвитку малого і середнього підприємництва: за розмірами внеску малого і середнього підприємництва у забезпечення зайнятості населення та у формування валового внутрішнього продукту.

Згідно з дослідженнями Європейського банку реконструкції та розвитку найголовнішою проблемою у посткризовому відновленні підприємств є дефіцит матеріальних ресурсів, у першу чергу для суб'єктів малого підприємництва.

Такі показники у порівнянні з розвинутими країнами свідчать про доцільність загальнодержавних системних зрушень, зокрема, в частині збільшення фінансово-кредитної підтримки капітальних інвестицій в модернізацію виробництв, розвитку обсягів діяльності підприємств, у т.ч. їх експортної діяльності.

Український експорт є важливим елементом у системі функціонування національної економіки. В сучасних умовах стан розвитку зовнішньоекономічної діяльності, в першу чергу експортної, впливає на розвиток економіки держави загалом, на стан платіжного балансу та, зрештою, на добробут населення.

У 2019 році експорт українських товарів здійснювався у 201 країну світу, кількість підприємств, що здійснювали експорт становила 16,7 тис. Аналіз експортно-імпортного потенціалу України показує, що в 2019 році та першій половині 2020 року загальна несприятлива ситуація в економіці негативно відобразилася на зовнішньоекономічній діяльності підприємств України. Це відбувалось на фоні скорочення обсягів світової торгівлі, яке розпочалося наприкінці 2019 року. Статистична інформація Світової організації торгівлі (далі – СОТ) показує, що обсяг світової торгівлі товарами скоротився на 0,1% за підсумками 2019 року у порівнянні з попереднім роком, що стало першим річним скороченням з моменту глобальної фінансової кризи 2009 року.

Зовнішньоторговельний оборот товарів і послуг у I півріччі 2020 року зменшився на 11,4% (на 7,0 млрд. дол. США) у порівнянні з показниками I півріччя

2019 року і становив 54,2 млрд. дол. США. Сальдо зовнішньоторговельного балансу товарів і послуг склалося позитивним у сумі 1,1 млрд. дол. США проти негативного в сумі 1,7 млрд. дол. США у порівнянні з I півріччям 2019 року. Сальдо зовнішньоторговельного балансу товарів склалося від'ємним у сумі 1,3 млрд. дол. США, але покращилось на 2,5 млрд. дол. США, у порівнянні з показниками I півріччя 2019 року.

Експорт товарів і послуг за підсумками I півріччя 2020 року зменшився на 7,1% (на 2,1 млрд. дол. США) у порівнянні з показниками I півріччя 2019 року та склав 27,6 млрд. дол. США. Експорт товарів зменшився на 6,4% (на 1,6 млрд. дол. США) і становив 22,9 млрд. дол. США. Зменшення експорту товарів відбулось за наступними галузями:

- продукція металургійного комплексу – на 1,0 млрд. дол. США (на 18,5%), у тому числі: чорні метали – на 896,5 млн. дол. США (на 18,7%); вироби з чорних металів – на 93,3 млн. дол. США (на 17,5%); інші недорогоцінні метали – на 20,3 млн. дол. США (на 35,0%); мідь та вироби з міді – на 13,1 млн. дол. США (на 28,3%).

- продукція машинобудування – на 227,3 млн. дол. США (на 8,5%), у тому числі: електричні машини і устаткування – на 304,7 млн. дол. США (на 22,0%); аеронавігаційні та космічні апарати – на 35,0 млн. дол. США (на 70,0%); прилади і апарати – на 25,4 млн. дол. США (на 31,7%).

- різні промислові товари – на 153,3 млн. дол. США (на 19,2%), у тому числі: меблі – на 33,5 млн. дол. США (10,3%); керамічні вироби – на 10,2 млн. дол. США (на 15,2%).

- деревина, паперова маса та вироби з деревини – на 113,1 млн. дол. США (на 11,7%), у тому числі: деревина та вироби з деревини – на 82,1 млн. дол. США (на 11,1%); друкована продукція – на 17,0 млн. дол. США (на 46,3%); папір та картон – на 14,2 млн. дол. США (на 7,7%).

- продукція легкої промисловості – на 105,7 млн. дол. США (на 17,7%), у тому числі: одяг текстильний – на 41,3 млн. дол. США (на 21,2%); взуття – на 18,9 млн. дол. США (на 20,6%); шкури та шкіра необроблені – 14,3 млн. дол. США (на 33,4%); одяг трикотажний – на 11,2 млн. дол. США (на 18,2%).

- мінеральні продукти – на 38,5 млн. дол. США (на 1,6%), у тому числі: енергетичні матеріали, нафта – на 146,5 млн. дол. США (на 32,2%); сіль, сірка,

штукатурні матеріали, цемент – на 34,4 млн. дол. США (на 18,8%).

Разом з тим, спостерігалось збільшення експорту товарів за наступними галузями:

- продукція АПК та харчової промисловості – на 115,5 млн. дол. США (на 1,1%), у тому числі: жири та олія тваринного або рослинного походження – на 560,9 млн. дол. США (на 23,5%); тютюн – на 35,9 млн. дол. США (на 20,6%); залишки і відходи харчової промисловості – на 20,4 млн. дол. США (на 2,6%); продукти із зернових культур – на 12,7 млн. дол. США (на 10,4%); різні харчові продукти – на 11,4 млн. дол. США (на 16,7%).

- продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – на 1,7 млн. дол. США (на 0,1%), у тому числі: добрива – на 88,3 млн. дол. США (на 148,5%); фармацевтична продукція – на 11,6 млн. дол. США (на 9,7%).

Необхідно зазначити, що найбільша питома вага в українському експорті належить: продукції АПК та харчової промисловості (44,8%); продукції металургійного комплексу (19,8%); продукції машинобудування (10,7%); мінеральним продуктам (10,5%).

Зменшення експорту товарів відбулося до країн: Європи – на 17,2%; СНД – на 13,3%; Африки – на 12,6%; Америки – на 11,2%.

Збільшення експорту товарів відбулося до країн: Австралії та Океанії – на 39,5%; Азії – на 15,6%.

Основними торговельними партнерами України в експорті товарів у I півріччі 2020 року були:

№ з/п	Назва країни	Експорт товарів, млн. дол. США	Темп зростання/зниження, I півріччя 2020 року до I півріччя 2019 року, у %	Питома вага країни у загальному обсязі експорту товарів України, у %
1	Країни ЄС	8 525,7	82,9	37,2
2	Китай	3 005,2	192,7	13,1
3	Російська Федерація	1 326,7	83,3	5,8
4	Туреччина	1 176,6	89,2	5,1
5	Єгипет	969,9	81,9	4,2
6	Індія	870,4	86,9	3,8
7	Білорусь	644,6	85,2	2,8
8	США	444,5	83,1	1,9
9	Саудівська Аравія	366,0	95,0	1,6
10	Ірак	362,3	97,6	1,6

Аналіз експортного потенціалу України, проведений Національним Інститутом стратегічних досліджень, свідчить, зокрема, що функціонування української економіки в умовах поглиблення дисбалансу основних макроекономічних показників призвело до якісних змін в товарній структурі експорту.

За підсумками трьох кварталів 2020 року зовнішня торгівля товарами України скоротилася на 8,9 % у порівнянні з аналогічним періодом 2019 року. Переважно скорочення відбулось через зменшення імпорту товарів на 11,8 %, в той час як їх експорт скоротився на 5,6 %. Значною мірою скорочення відбулось за рахунок стрімкого зниження обсягів торгівлі у травні, коли товарообіг у порівнянні до травня 2019 року скоротився на 27,3%, в той час, як за період з січня по квітень скорочення становило 5,2%, а за період з червня по вересень товарообіг скоротився на 7,7%. Значною мірою скорочення вартісних обсягів торгівлі відбулось через зниження цін, адже фізичні обсяги зовнішньої торгівлі за підсумками трьох кварталів 2020 року скоротились на 2,8 %.

Середньомісячний товарообіг протягом перших чотирьох місяців 2020 року склав 8,2 млрд. дол. США, у травні він був на 1,4 млрд. дол. США нижче і становив 6,8 млрд. дол. США. У другій половині 2020 р. він почав демонструвати стабільне зростання. У червні товарообіг зріс до 7,4 млрд. дол. США, в липні до 8,3 млрд. дол. США, в серпні до 8,7 млрд. дол. США, а в вересні до 8,9 млрд. дол. США, що було на 2,7 % менше товарообігу у вересні 2019 році.

Більш високі темпи зниження імпорту товарів ніж їх експорту призвели до скорочення негативного показника сальдо зовнішньої торгівлі майже удвічі. Якщо негативне сальдо за підсумками трьох кварталів 2019 року становило 6,1 млрд. дол. США, то за підсумками аналогічного періоду 2020 року воно скоротилося у два рази до 3 млрд. дол. США.

Експорт товарів за перші три квартали 2020 року у порівнянні до аналогічного періоду 2019 року скоротився на 2,1 млрд. дол. США і становив 35 млрд. дол. США. Слід зазначити, що у вересні 2020 року, у порівнянні до вересня 2019 року, експорт товарів вперше з початку кризи продемонстрував зростання (на 2,8%), що є свідченням поступового відновлення економічної діяльності на основних ринках збуту вітчизняної продукції.

Значною мірою скорочення за підсумками трьох кварталів 2020 року було сформоване меншими надходженнями від експорту металів та виробів з них. Так поставки товарів цієї групи скоротилися на 1,3 млрд. дол. США, що було на 16,7 % нижче від показника аналогічного періоду попереднього року. Також скоротився експорт паливно-енергетичних товарів (на 259 млн. дол. США або на 39,3%) та машин, устаткування та транспорту (на 182 млн. дол. США або на 4,5 %). Якщо за підсумками першої половини 2020 року спостерігалось зростання експорту продовольчих товарів та сільськогосподарської продукції, то за підсумками трьох кварталів відмічено їх скорочення у розмірі 153 млн. дол. США або на 1 %. Попри незначне скорочення, частка цього сектору у товарній структурі експорту зросла. Якщо за підсумками трьох кварталів 2019 року частка продовольчих товарів та сільськогосподарської продукції в товарній структурі становила 42,1 %, то за підсумками аналогічного періоду 2020 року вона зросла до 44,2 %. Водночас частка металів та виробів з них скоротилась з 21,8 % до 19,3 %. На ці дві товарні групи припадає майже дві третини від загального експорту товарів з України.

Попри скорочення вартісних обсягів експорту, його фізичні обсяги залишились майже на рівні аналогічного періоду попереднього року (скоротились на 0,6 %). Значною мірою це пов'язано з коливаннями цін на провідні товари експорту з України. Водночас цінові тенденції мали різну направленість. Якщо ціни на провідні товари сільськогосподарського експорту зросли (як наслідок при скороченні вартісних обсягів експорту товарів цієї групи на 1 % їх фізичні обсяги скоротились на 5,8 %), то ціни на інші товари переважно скоротилися. Саме через скорочення цін на продукцію хімічної промисловості збільшення фізичних обсягів їх експорту на 32,9 % у вартісному вимірі принесло зростання на 2,5 %. Також зниження світових цін на метали призвело до того, що при скороченні вартісного обсягу експорту цієї товарної групи на 16,7 % їх фізичні обсяги зменшилися на 1,4%. Більш стабільними були ціни на товари машинобудівної галузі. Скорочення фізичних обсягів експорту товарів цієї групи на 7,4 % обумовило зменшення вартісних надходжень на 4,5 %.

В географічній структурі зовнішньої торгівлі товарами за підсумками трьох кварталів 2020 році значне місце займають країни ЄС. Водночас їх частка скоротилась з 42,2 % за підсумками аналогічного періоду 2019 року до 40,7%. В основі цієї зміни лежало скорочення вартісних обсягів торгівлі на 12,2%.

На відміну від загальної тенденції, скорочення експорту до країн ЄС відбувалось більшими темпами, ніж імпорту. За підсумками трьох кварталів 2020 року експорт до них скоротився на 16,2 %, або на 2,5 млрд. дол. США до 13,1 млрд. дол. США, в той час як імпорт скоротився на 1,6 млрд. дол. США або на 8,7 % до 16,6 млрд. дол. США.

Найбільш суттєво скоротився експорт промислових товарів до країн ЄС (на 1,2 млрд. дол. США або на 14,2 %) та транспортних засобів і запасних частин до них (на 1 млрд. дол. США або на 82,4 %). Водночас експорт продовольчих товарів та напоїв лишився на рівні попереднього року, продемонструвавши скорочення на 23 млн. дол. США, що становило 0,8%.

Темпи скорочення експорту до країн Євразійського економічного союзу (ЄАЕС) за підсумками трьох кварталів 2020 року були меншими і склали 16,4 % або 652 млн. дол. США. Значною мірою це обумовлене меншими (на 469 млн. дол. США) обсягами поставок промислових товарів.

Якщо товарообіг з країнами ЄС, а також з країнами ЄАЕС протягом трьох кварталів 2020 року продемонстрував скорочення, то динаміка з іншими країнами мала дещо відмінну направленість. Товарообіг з ними зріс на 1,3 млрд. дол. США або на 3,8%, значною мірою через нарощування експортних поставок на 1,6 млрд. дол. США або 8,9%, в той час як імпорт з цих країн скоротився на 1,6 %. Насамперед відбулось суттєве зростання експорту до Китаю (на 86%), частка якого в товарообороті України склала 14,5% (13,7% в експорті та 15,2% в імпорті).

Більш високі темпи зростання експорту при зменшенні імпорту до цих країн сприяли збільшенню позитивного сальдо у торгівлі з ними. Якщо за підсумками трьох кварталів 2019 року позитивне сальдо у торгівлі з ними становило 1 млрд. дол. США, то за підсумками аналогічного періоду 2020 року воно склало 2,8 млрд. дол. США.

Враховуючи, що у торгівлі з країнами ЄС негативне сальдо становило 3,6 млрд. дол. США, а у торгівлі з ЄАЕС розміри негативного сальдо склали 2,3 млрд. дол. США, збереження динаміки нарощування торгівлі з іншими, крім ЄС та ЄАЕС, країнами є позитивним фактором, який сприяє частковій компенсації негативного сальдо у торгівлі як з ЄС, так і ЄАЕС.

Загалом зниження обсягів зовнішньої торгівлі України за підсумками трьох кварталів 2020 р. у розмірі 8,9 % повністю відповідає прогнозованому у жовтні

2020 року Світовою організацією торгівлі скороченню обсягів світової торгівлі за підсумками 2020 року на 9,2 %. Слід зазначити, що в квітні 2020 року СОТ розробив два сценарії розвитку світової торгівлі у 2020 року, а саме: оптимістичний сценарій (скорочення світової торгівлі на 12,9 %) та песимістичний сценарій (скорочення на 31,9 %). Таким чином, оновлений прогноз є кращим за оптимістичний сценарій, що є свідченням більш швидкої адаптації торговельних процесів у світі до функціонування в умовах пандемії, викликаной коронавірусом, ніж очікувалось у квітні поточного року.

Частково це пояснюється тим, що Україна переважно спеціалізується на експорті сільськогосподарської продукції, скорочення попиту на яку у світі під час кризових процесів є значно меншим у порівнянні до інших галузей, оскільки продовольство є необхідністю, яку продовжували виробляти та імпортувати попри запровадження найсуворіших обмежень. За даними СОТ, торгівля сільськогосподарською продукцією у другому кварталі 2020 року скоротилась на 5%, в той час, як в середньому світова торгівля товарами за цей період скоротилась на 21%. Найбільш суттєве скорочення відбулось у торгівлі паливом та мінеральними продуктами. Торгівля ними за вказаний період скоротилась на 38%, оскільки ціни на товари цієї групи впали, а їх споживання населенням країн було менше через обмеження на поїздки. Крім того на 19 % скоротилась торгівля промисловими товарами.

Отже, зниження обсягів зовнішньої торгівлі України за три квартали 2020 року на 8,9% у порівнянні з показниками 2019 року цілком відповідає прогнозованому СОТ скороченню світової торгівлі за підсумками 2020 року на 9,2%. У вересні 2020 році по відношенню до вересня 2019 року вперше з початку кризи зафіксоване зростання вартісних обсягів експорту, що свідчить про поступове відновлення зовнішньої торгівлі в умовах незначного пом'якшення карантинних обмежень. Також, відбувається поступове нарощування негативного сальдо зовнішньої торгівлі України, проте в суттєво менших обсягах ніж у 2019 році. Скорочення торгівлі з країнами ЄС та ЄАЕС відбувається на тлі незначного збільшення торгівлі з іншими країнами, що, за умови збереження позитивного сальдо у торгівлі з ними, сприятиме покращенню платіжного балансу України. Географічна структура експорту у порівнянні до імпорту є менш концентрованою, а його товарна структура є менш диверсифікованою, наразі спостерігається стійка

тенденція до кардинального зміщення і диверсифікації торгових потоків на користь ЄС та країн Азії.

Все це – втрачені валютні надходження та додатковий курсовий тиск на валютному ринку. Відповідно до Експортної стратегії України («дорожньої карти» стратегічного розвитку торгівлі) на 2017-2021 роки, в сучасних умовах, коли половина валового внутрішнього продукту України формується за рахунок експорту, однією з головних передумов ефективного функціонування національної економіки, запорукою її динамічного розвитку та відповідно стратегічним завданням є масштабне зростання присутності України на зовнішніх ринках. Часткова або повна втрата традиційних ринків, яка відбулася протягом останніх років, підсилює необхідність пошуку ефективних рішень для розвитку експорту української продукції.

Маючи важливе значення для економіки, український експорт складається переважно із сировинної продукції (продукція агропромислового комплексу, металургійної та хімічної промисловості та мінеральної сировини), що свідчить про неефективне використання ресурсів, ставить українську економіку в залежність від коливань цін на світових ринках і містить потенційні ризики для економічної і соціальної стабільності.

Метою Експортної стратегії є перехід України до експорту наукомісткої інноваційної продукції для сталого розвитку та успішного виходу на світові ринки. Для реалізації Експортної стратегії визначенні такі стратегічні цілі розвитку торгівлі України:

- створення сприятливих умов, що стимулюють торгівлю та інновації для диверсифікації експорту (для досягнення якої передбачено зміцнення комплексної інституційної основи для стимулювання інновацій та інноваційного потенціалу підприємств, поліпшення правових та економічних умов для здійснення торгівлі);
- розвиток послуг з підтримки бізнесу та торгівлі, здатних підвищити конкурентоспроможність підприємств, зокрема малих та середніх (для досягнення якої передбачено вдосконалення механізму координації діяльності інституцій з підтримки торгівлі, залучених до реалізації торговельної політики та розвитку експорту, зміцнення мережі інституцій, що надають експортерам послуги з підтримки бізнесу та торгівлі);

- удосконалення навичок і компетенцій підприємств, зокрема малих та середніх, необхідних для участі в міжнародній торгівлі (для досягнення якої передбачено стимулювання діяльності підприємництва серед власників та працівників підприємств, зокрема, малих та середніх, та молоді; покращення управлінських навичок серед працівників діючих підприємств, зокрема, малих та середніх; забезпечення відповідності системи освіти потребам підприємств, зокрема, малих та середніх).

Складна макроекономічна ситуація, динаміка валового внутрішнього продукту в Україні характеризується високою волатильністю, національна валюта за 7 років девальвувала з близько 8 гривень за долар США до близько 28 гривень за долар США, що в свою чергу спровокувало інфляційні процеси та спричинило значне зниження обсягів споживання та інвестицій. Крім того, негативний вплив на економіку країни також мало погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури.

Сьогодні український експорт в основному складається з проміжних товарів з відносно низькою технологічною складовою - частка високотехнологічного експорту становить незначну частку загального обсягу українського експорту. На даний час існує потреба в оновленні технологічних процесів на українських підприємствах з метою поступового перетворення економіки України в більш інноваційну та наукомістку і, як результат, більш конкурентоспроможну на світових ринках.

Як відмічалось, у структурі підприємництва в Україні значною мірою домінують малі та середні підприємства, що становлять 99,8 % загальної кількості підприємств та забезпечують роботою близько двох третин загальної кількості робочої сили в країні. Проте, рівень участі українських малих та середніх підприємств в експортній діяльності є достатньо низьким. Важливим компонентом розвитку малих та середніх підприємств є фокус на інноваційній складовій товарів та послуг, що експортуються МСП.

Присутність України у глобальній виробничій мережі істотно зросла за останні роки, але все ще залишається недостатньою. Для активного включення до глобальних ланцюгів доданої вартості необхідно змінити товарну структуру українського експорту і перейти на виробництво середньо- та високотехнологічної продукції.

Протягом останніх років український експорт демонструє поступову географічну диверсифікацію через зменшення орієнтованості України на ризики країн СНД, хоча ці ринки і досі залишаються традиційними для українських виробників. Спостерігається тенденція до виходу на нові ринки, головним серед яких є ринок ЄС. За результатами аналізу Україна недостатньо використовує потенціал зовнішньої торгівлі з такими країнами, як Канада, Китай, Франція, Німеччина, Ірландія, Японія, Швеція, Швейцарія, Велика Британія, Сполучені Штати Америки, в результаті чого Україна недоотримує значні обсяги валютної виручки. Складний та непередбачуваний доступ до традиційних експортних ринків спонукає до географічної диверсифікації експорту української продукції, готовності до змін кон'юнктури на міжнародних ринках та пошуку нових перспективних ринків збуту.

Активна участь та ефективне використання механізмів СОТ є важливим елементом формування торговельної політики України. Рівень активності України у СОТ підвищився за останні роки. Україна почала активніше відстоювати власні торговельні інтереси, використовуючи один із найбільш ефективних механізмів врегулювання суперечок в рамках СОТ.

Сучасний економічний розвиток України та її інтеграція в європейський простір значною мірою залежать від таких факторів, як використання новітніх технологій, наявність наукомісткого виробництва, а також розвиток людського капіталу. На сьогодні науково-технічний потенціал України не використовується повною мірою. Велика частина досліджень, проведених українськими вченими, не має практичного застосування, та, як наслідок, наукові установи виключаються із системи ринкових відносин. Тому розвиток безперервного виробничого ланцюга від наукових досліджень до виробництва кінцевого продукту має першочергове значення.

За результатами аналізу економічної ситуації в Україні та основних чинників, що впливають на неї можна зробити такі висновки:

- Україна отримає значні переваги від диверсифікації власного експортного кошику. Поступовий перехід до інноваційної і наукомісткої економіки повинен забезпечити підвищення продуктивності праці, конкурентоспроможності української продукції на зовнішніх ринках і відновити економічне зростання;

- стабільна і передбачувана регуляторна політика, адекватні стимули для залучення інвестицій, скоординоване управління, покращення в транспортному секторі і більш суворі правила конкуренції повинні стати основою створення привабливих умов ведення бізнесу для інвесторів;
- Україна отримає переваги від залучення прямих іноземних інвестицій, особливо в експортно-орієнтований сектор промислового виробництва і трудомісткий сектор сільського господарства, які дозволяють отримати більші можливості для диверсифікації, підвищення продуктивності праці, а також створення нових робочих місць;
- нові експортні ринки лише частково компенсували втрату традиційних ринків для України. Значна частина з них має потенціал для розширення присутності українських товарів та послуг, особливо ринки таких країн, як Китай, Японія, США, Канада, а також ринки ЄС, ЄАВТ, Азії та Африканського континенту;
- Україні необхідна ефективна національна мережа інституцій з підтримки торгівлі, яка реагуватиме на потреби експортерів за рахунок надання широкого спектра послуг і засобів підтримки, як на внутрішньому, так і на зовнішніх ринках;
- для збільшення участі малих та середніх підприємств в експортній діяльності та підвищення рівня їх конкурентоспроможності на зовнішніх ринках потрібно забезпечити підприємства необхідними навичками та компетенціями, насамперед шляхом надання можливості отримання відповідних актуальним потребам малих та середніх підприємств знань, які формує сучасна система освіти.

Наразі, за винятком проблематики тимчасово окупованих територій, найбільш актуальними проблемами, що заважають повною мірою реалізувати експортний потенціал України, є:

- низька товарна та географічна диверсифікованість українського експорту;
- низька конкурентоспроможність вітчизняної продукції;
- не вигідні умови кредитування експорту та високі ризики ресурсних втрат під час здійснення експортних операцій;
- недостатній рівень впровадження систем управління і контролю якості виробництва та адаптації українських технічних та санітарних регламентів

та стандартів до європейських, отримання дозволів на експорт української продукції до ЄС;

- недостатній рівень інвестування в модернізацію та створення експортно-орієнтованих виробництв, ефективного впровадження новітніх технологій.

За нинішніх геополітичних та економічних умов драйвером економічного зростання можуть стати вітчизняні експортери з огляду на перспективи розширення обсягів експорту та географії збуту продукції. Це дозволить виробникам наростити обсяги експорту та збільшити приплив валютної виручки та, у середньостроковій перспективі, змінити структуру експорту.

Залучення іноземних інвестицій МСП, створення спільних підприємств потребуватиме від суб'єктів МСП, зокрема, впровадження міжнародних стандартів до організації систем управління якістю виробництва, процесів та продукції, міжнародних стандартів управління екологічними та соціальними ризиками, підготовку фінансової звітності за МСФЗ.

Таким чином, на сьогодні існує нагальна необхідність підтримки упровадження фінансових інструментів розвитку експорту, зокрема в секторі МСП. Це забезпечить подальший розвиток і нарощування вітчизняного економічного потенціалу та закріплення на традиційних і нових ринках збуту.

Малі та середні підприємства – це підприємства, які швидко реагують на кон'юнктуру ринку, сконцентровані на вузькому сегменті і спроможні ефективно здійснювати експортну діяльність. Надання їм відповідної своєчасної та якісної фінансової підтримки стане принципово новим поштовхом для розвитку конкурентоспроможного малого і середнього бізнесу в Україні.

Заходи, що сприятимуть експортній діяльності малих і середніх підприємств, повинні, серед іншого, включати:

- залучення ресурсів міжнародних фінансових організацій для кредитування підприємств МСБ, у першу чергу експортно-орієнтованих;
- забезпечення ефективного механізму надання середньо- та довгострокових кредитів на вигідних умовах підприємствам сектору МСБ для провадження експортної діяльності з використанням наукоємних, ресурсо- і енергозберігаючих інноваційних технологій, дотримання обов'язкових європейських вимог до якості продукції та норм екологічної безпеки.

Саме на виконання цих завдань спрямоване Додаткове фінансування для протидії COVID-19 в рамках Проекту доступу до довготермінового фінансування, метою якого є подальша фінансово-кредитна підтримка експортно-орієнтованих МСП для стимулювання їх інвестиційної та інноваційної активності, вкладень в модернізацію виробництв, активізації просування вироблених товарів (робіт, послуг) на зовнішні ринки.

З огляду на вкрай обмежені в складних економічних умовах можливості фінансування заходів з фінансово-кредитної підтримки МСП з коштів Державного бюджету, скорочення можливостей банківського сектору з кредитування, своєчасним та доцільним є залучення додаткових довгострокових коштів МБРР. Посилення діючого Проекту доступу до довготермінового фінансування Додатковим фінансуванням сприятиме ефективному подоланню тяжких соціальних та економічних наслідків для МСП, спричинених поширенням пандемії COVID-19.

Структура та організаційні засади реалізації Проекту

Реалізація початкового ПДДФ

Сума позики для Проекту доступу до довготермінового фінансування становить 150 млн. дол. США. Угода про позику (ПДДФ) між АТ «Укрексімбанк» та МБРР була підписана 26 червня 2017 року, Проект доступу до довготермінового фінансування набрав чинності 12 червня 2018 року.

Загальна вибірка коштів в рамках ПДДФ станом на 1 січня 2021 року склала 72,8 млн. дол. США. З початку реалізації ПДДФ було схвалено 46 Субпроектів, загальна сума вибірки за якими складає 58,0 млн. дол. США як за рахунок оптового кредитування через ФУУ, так і прямого кредитування АТ «Укрексімбанк». Наразі АТ «Укрексімбанк» опрацьовуються перспективні Субпроекти на суму близько 40 млн. дол. США для підтримки експортно-орієнтованих МСП в умовах падіння економічної активності.

Субпроекти реалізуються в різних галузях економіки: сільське господарство, харчова промисловість, машинобудування та металообробка, масложирове виробництво, поліграфія, деревообробна промисловість, виробництво засобів безпеки, виробництво пакувальних матеріалів та інші, а також за географічним розташуванням охоплюють майже всі області України, окрім тимчасово окупованих територій.

За результатами роботи наглядових місій Світового банку реалізація Проекту доступу до довготермінового фінансування отримує високі оцінки від фахівців та експертів Світового банку.

Бюджет проекту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ

Сума Позики в рамках Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ складає до 100 млн. дол. США. Запропонованою кінцевою датою проекту Додаткового фінансування визначено 30 червня 2023 року. Така кінцева дата забезпечить додатковий час для використання прийнятними експортно-орієнтованими МСП коштів Додаткового фінансування. Первісно визначену кінцеву дату реалізації ПДДФ (31 березня 2022 року) також буде перенесено на пізніший строк та приведено у відповідність із кінцевою датою запропонованого Додаткового фінансування.

З урахуванням умов МБРР, планів видачі кредитів прийнятним підприємствам та, базуючись на тенденціях кон'юнктури українського ринку експорту, передбачається наступний графік фінансування в рамках Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках спільного з МБРР ПДДФ.

Графік вибірки коштів Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ.

(тис. дол. США)			
Джерело	2022	2023	2022-2023
Кредитна лінія МБРР	70 000	30 000	100 000
Кумулятивно	70 000	100 000	100 000

Кредитором у рамках проекту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках Проекту доступу до довготермінового фінансування виступатиме Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР).

Для впровадження і реалізації проекту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ планується залучити довгострокові (до 20 років) кредитні ресурси МБРР в обсязі 100 млн. дол. США. Додаткове фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ не потребує внесення змін до мети та структури початкового проекту. Положення операційних політик Світового банку, що застосовувалися в рамках ПДДФ, будуть застосовуватись до Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ як фінансовими установами-учасниками, так і АТ «Укрексімбанк».

Очікується, що позика буде надана МБРР на фінансових умовах, що є типовими для інших проектів МБРР, які реалізуються в Україні. Виконання завдань за проектом Додаткового фінансування планується здійснити протягом двох років.

Безпосереднім позичальником коштів МБРР та відповідальним виконавцем у рамках реалізації проекту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ буде АТ «Укрексімбанк».

В рамках Проекту передбачається дві категорії:

- Субфінансування в рамках двох частин в сумі 99 750 000,00 дол. США.
- Комісія за надання позики – 250 000,00 дол. США.

Оскільки організаційні засади реалізації проекту Додаткового фінансування передбачають можливість як прямого кредитування прийнятних експортно-

орієнтованих підприємств-бенефіціарів (Субпозичальників), так і залучення Фінансових установ-учасників (ФУУ) до кредитування Субпозичальників, основний компонент проекту Додаткового фінансування складатиметься з двох частин:

- (i) Кредитування АТ «Укресімбанк» через Фінансові установи-учасники (орієнтовна сума – 60 млн. дол. США) - оптове кредитування через відібрані українські комерційні банки, які відповідатимуть критеріям прийнятності МБРР (Фінансові установи-учасники) для подальшого кредитування прийнятних Субпозичальників.
- (ii) Пряме кредитування АТ «Укресімбанк» (орієнтовна сума – 40 млн. дол. США) - безпосереднє кредитування АТ «Укресімбанк» своїх клієнтів, що відповідають критеріям прийнятності за Проектом.

Для забезпечення гнучкості та ефективної реалізації Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ розподіл коштів між згаданими частинами може переглядатися за погодженням з МБРР з огляду на стан банківського сектору України та спроможності ФУУ дотримуватися вимог участі у проекті Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ.

Реалізація першої частини – оптове кредитування через ФУУ - здійснюватиметься шляхом надання міжбанківських кредитів (Субсидіарних кредитних угод) відібраним згідно з критеріями прийнятності Фінансовим установам-учасникам для подальшого кредитування своїх клієнтів прийнятних експортно-орієнтованих МСП у рамках Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ. Надання кредитних коштів за Проектом Фінансовим установам-учасникам буде здійснюватись в доларах США. Обсяг Субсидіарного фінансування має дорівнювати загальній сумі усіх Субфінансувань, що будуть надані за рахунок коштів Позики згідно з СКУ для реалізації Субпроектів.

АТ «Укресімбанк» проводитиме оцінку зацікавлених в участі у проекті Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ комерційних банків, у тому числі їх відповідності встановленим МБРР критеріям прийнятності (Додаток 3) та погоджуватиме їх участь у Проекті з МБРР.

Надання кредитних коштів обраним та схваленим МБРР Фінансовим установам-учасникам здійснюватиметься на підставі Субсидіарних кредитних угод, що будуть укладені АТ «Укресімбанк» з цими банками-учасниками, які, серед

іншого, міститимуть встановлені МБРР обов'язкові умови щодо участі Фінансових установ-учасників у проєкті Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ (Додаток 4). Загальна сума Субсидіарного кредиту, що надаватиметься Фінансовій установі-учаснику, не перевищуватиме 50 млн. дол. США.

За рахунок коштів Субсидіарних кредитів Фінансові установи-учасники надаватимуть своїм клієнтам Субфінансування для реалізації Субпроєктів спрямованих як на розвиток сектору малого та середнього підприємництва, так і зміцнення експортного потенціалу вітчизняних виробників. При цьому Фінансові установи-учасники прийматимуть на себе всі кредитні ризики, що виникають у зв'язку з наданими Субфінансуваннями.

На АТ «Укресімбанк» буде покладено функцію координації та контролю за процесом реалізації проєкту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ обраними Фінансовими установами-учасниками.

Реалізація другої частини - пряме кредитування АТ «Укресімбанк» здійснюватиметься, аналогічно з Проєктом доступу до довготермінового фінансування, шляхом безпосереднього кредитування АТ «Укресімбанк», що відповідно до Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ діятиме як ФУУ, своїх клієнтів - Субпозичальників, що відповідають встановленим МБРР критеріям прийнятності.

АТ «Укресімбанк» Субпозичальникам надаватимуться Субкредити у доларах США, євро та гривні для фінансування прийнятних витрат у рамках Субпроєктів, які реалізовуватимуться експортно-орієнтованими МСП. При цьому АТ «Укресімбанк» прийматиме на себе кредитні ризики, що виникають у зв'язку з наданими Субкредитами в рамках Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ.

Субпозичальниками - кінцевими отримувачами позики в рамках першої та другої частин Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ будуть приватні експортно-орієнтовані МСП, в тому числі, які постраждали від COVID-19, - як експортери, так і потенційні експортери, що планують започатковувати експортну діяльність. Прийнятними до участі у Проєкті вважатимуться також МСП, що входять до ланцюгів внутрішніх поставок, при

цьому обсяг постачань їх продукції експортерам складатимете щонайменше 5 0% від загального обсягу реалізації, а також МСП, які генерують доходи в іноземній валюті на території України або доходи яких є прив'язаними до іноземної валюти відповідно до законодавства України

Для цілей Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ МСП вважатимуться підприємства, кількість співробітників на яких не перевищує 1 000 осіб.

Для участі у Проекті Субпозичальники мають відповідати встановленим МБРР умовам щодо значень фінансових конвент, дотримання вимог та політик Світового банку щодо закупівель, екологічної та соціальної безпеки, належної організаційної, управлінської та фінансової структури. Перелік критеріїв прийнятності до Субпозичальників, Субпроектів та умов надання Субкредитів наведений у Додатку 5.

Закупівля товарів, робіт та послуг за проектом Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ здійснюватиметься відповідно до процедур Світового банку з питань закупівель та використання кредитних коштів, що застосовувалися в рамках ПДДФ.

Субпроекти мають здійснюватись з урахуванням вимог положень Відповідності (розділи 3.21-3.23), Конфлікту інтересів (розділи 3.14-3.19), Протидії шахрайству та корупції (розділ 3.32 та Додаток IV) Настанов Світового банку з питань закупівель для фінансування інвестиційних проектів Позичальників від липня 2016 року.

АТ «Укресімбанк» вживатиме заходів із забезпечення дотримання Субпозичальниками правил закупівель в рамках Субкредитів/Субфінансувань. В рамках реалізації Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ передбачається, що закупівлі в приватному секторі мають здійснюватися відповідно до комерційної практики МСП.

Терміни Субкредитів/Субфінансувань, що надаватимуться в рамках проекту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ, аналогічні строкам кредитування в рамках Проекту доступу до довготермінового фінансування і в залежності від цілей Субпроектів (інвестиції/обіговий капітал) та від частини, в рамках якої надаватимуться, складатимуть:

- при кредитуванні через ФУУ: Субфінансування на поповнення обігового капіталу - від 6 місяців, інвестиційних проєктів - від 2 років.
- при прямому кредитуванні АТ «Укрексімбанк»: Субкредити на поповнення обігового капіталу - від 12 місяців, інвестиційних проєктів - від 3 років.

Оцінка екологічного та соціального впливу Субпроєктів. По усіх Субпроєктах, що фінансуватимуться в рамках Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ, як і при реалізації ПДДФ, розглядатиметься їх вплив на навколишнє природне середовище з використанням процедур, викладених в Рамковому документі з екологічного та соціального менеджменту, який містить поетапні настанови/процедури для забезпечення того, щоб розгляду екологічних та соціальних аспектів Субпроєктів надавалася належна увага.

Від АТ «Укрексімбанк» та Фінансових установ-учасників при реалізації Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ вимагатиметься дотримання процедур екологічної та соціальної оцінки як частини загальної оцінки Субпроєктів. Кредитні спеціалісти АТ «Укрексімбанк» та банків-учасників несуть відповідальність за належне проведення екологічної та соціальної оцінки, моніторинг виконання Субпозичальниками погоджених заходів мінімізації впливу на довкілля та за будь-які екологічні і соціальні наслідки, що можуть виникнути при реалізації Субпроєктів.

Організаційна структура управління Проєктом. Проєкт Додаткове фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ впроваджуватиметься безпосередньо АТ «Укрексімбанк», яке надасть кадрове, організаційне, інформаційне та матеріальне забезпечення за рахунок власних ресурсів для ефективної та фахової реалізації проєкту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ.

В структурі АТ «Укрексімбанк» підрозділом, що безпосередньо відповідатиме за впровадження та внутрішньобанківську координацію в рамках реалізації Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ, є Департамент програм міжнародних фінансових організацій. Департамент виконує функції Групи управління проєктом (ГУП), яка забезпечує реалізацію та супроводження діючих спільних з МФО цільових програм, в т.ч. Проєкту доступу до довготермінового фінансування.

Наразі Департамент програм міжнародних фінансових організацій в якості ГУП задіяний у впровадженні спільного зі Світовим банком Проекту доступу до довготермінового фінансування, спільної з Європейським банком реконструкції та розвитку Програми кредитування мікро, малих та середніх підприємств, що спрямована на підтримку Угоди про поглиблену та всеохоплюючу зону вільної торгівлі України з ЄС (ПВЗВТ), спільного з Європейським інвестиційним банком Проекту на підтримку Поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі України з ЄС. Крім того, Департаментом програм міжнародних фінансових організацій забезпечується робота з виконання АТ «Укрексімбанк» функцій Агента Міністерства фінансів України у реалізації спільного Проекту України та Європейського інвестиційного банку «Основний кредит для МСП та компаній з середнім рівнем капіталізації, а також Координатора Проекту (як агент Міністерства фінансів України) у реалізації спільного Проекту України та Європейського інвестиційного банку «Основний кредит для аграрної галузі – Україна».

Співробітники Департаменту програм міжнародних фінансових організацій мають вагомий досвід роботи з проектами Світового банку. Більшість співробітників пройшли фахову підготовку на семінарах та тренінгах Світового банку та володіють практичним досвідом впровадження цільових кредитних програм МБРР, у т.ч. щодо критеріїв прийнятності, фінансового менеджменту, експертизи закупівель, екологічної та соціальної оцінки, контролю впливу Субпроектів на навколишнє середовище, моніторингу ходу реалізації та оцінки результативності проектів тощо.

В рамках запропонованого Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ Департамент програм міжнародних фінансових організацій виконуватиме функції Групи управління проектом. Функціональними завданнями цього підрозділу щодо впровадження Проекту будуть:

- (i) забезпечення підготовки та реалізації Проекту;
- (ii) забезпечення координації діяльності з підрозділами, філіями АТ «Укрексімбанк» та ФУУ з метою реалізації Проекту;
- (iii) проведення аналізу та моніторингу відповідності вимогам Проекту та проектним критеріям учасників (ФУУ та Субпозичальників);

- (iv) участь у перевітках учасників Проекту, у тому числі спільно з МБРР, Міністерством фінансів України, міністерствами, іншими урядовими органами;
- (v) збір, обробка, аналіз та узагальнення результатів реалізації Проекту, підготовка звітності в рамках Проекту;
- (vi) надання методичної та консультативної допомоги учасникам Проекту з питань опрацювання документів за Субпроектами, у тому числі з питань вибірки коштів та звітності, узгодження екологічних та соціальних аспектів, закупівель тощо;
- (vii) участь у переговорах з учасниками Проекту, координація укладення відповідних угод з ними, проведення моніторингу дотримання умов таких угод та критеріїв прийнятності; здійснення аналізу відповідності Субпроектів умовам участі у Проекті;
- (viii) підготовка та надання звітності, довідок та іншої інформації стосовно Проекту органам державної влади, іншим установам та організаціям;
- (ix) забезпечення залучення, супроводження, моніторингу використання коштів та звітування за Проектом;
- (x) забезпечення обслуговування позики МБРР, позичкового і спеціального рахунків за Проектом;
- (xi) підготовка та погодження документів щодо фінансування в рамках Проекту;
- (xii) участь у роботі з проведення аудиту Проекту тощо.

Департамент програм міжнародних фінансових організацій прямо підзвітне Правлінню банку та безпосередньо Члену Правління, який координує роботу з МФО.

Окрім зазначеного підрозділу, інші структурні підрозділи банку братимуть участь у впровадженні Проекту відповідно до своїх функціональних завдань. Особливо важливу роль у впровадженні Проекту відіграватимуть підрозділи із залучення та кредитування корпоративних клієнтів та клієнтів МСП, підрозділи з оцінки ризиків, підрозділи з надання юридичного та методологічного забезпечення, а також кредитні та клієнтські підрозділи філіальної мережі банку. Також, безпосередню участь у впровадженні Проекту братимуть фахівці Фінансових установ-учасників Проекту, які отримують відповідний досвід та знання щодо правил, процедур та вимог Світового банку.

Графік впровадження Проекту

Важливим елементом результативності Проекту є забезпечення ефективної вибірки коштів у найкоротший термін. Планується, що вибірка коштів проекту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ Субпозичальниками здійснюватиметься протягом 2022-2023 років за таким графіком:

(тис. дол. США)			
Використання коштів	2022	2023	2022-2023
По роках			
Кредитна лінія МБРР:	70 000	30 000	100 000
пряме кредитування	30 000	10 000	40 000
кредитування через ФУУ	40 000	20 000	60 000
Кумулятивно			
Кредитна лінія МБРР:	70 000	30 000	100 000
пряме кредитування	30 000	40 000	40 000
кредитування через ФУУ	40 000	60 000	60 000

Основні параметри, які бралися до розрахунку графіку впровадження проекту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ:

- 40 млн. дол. США із загальної суми коштів Позики буде спрямовано на пряме кредитування АТ «Укрексімбанк» та 60 млн. дол. США на кредитування через ФУУ;
- максимальна сума Субкредитів одному Субпозичальнику не перевищуватиме 8 млн. дол. США;
- вибірка коштів МБРР відбуватиметься протягом двох років;
- сплата комісії МБРР за надання Позики здійснюватиметься за рахунок коштів Позики;
- строк Субсидіарних фінансувань складатиме до 8-ти років з можливим пільговим періодом погашення основної суми кредиту до 3-х років;
- вартість кредитних коштів для учасників Проекту складатиметься з вартості залучення кредитних коштів МБРР, витрат банку на підготовку та реалізацію Проекту, в т.ч. поточні та адміністративні витрати, та зваженої на ризик маржі банку;

- кредитні кошти використовуватимуться для фінансування інвестиційних потреб та оборотного капіталу.

Обсяги фінансових витрат та джерела їх покриття

При впровадженні та реалізації проекту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ Фінансові установи-учасники та АТ «Укрексімбанк» нестимуть за рахунок власних коштів суттєві матеріальні витрати. Це витрати на фінансування підготовчих робіт та загальнобанківські витрати на забезпечення діяльності структурних підрозділів або тимчасових робочих груп, що будуть задіяні у Проекті. Такі витрати складатимуться з амортизаційних витрат (на банківське, телекомунікаційне та офісне обладнання), витрат на оплату праці залученого до реалізації Проекту персоналу, рекламних витрат та інших матеріальних витрат на персонал (комп'ютерне обладнання, витрати на організацію робочого місця тощо) та інше.

Розрахунок економічної ефективності Проекту

Обслуговування кредиту Світового банку

Під час попередніх переговорів між МБРР та АТ «Укрексімбанк» були визначені орієнтовні умови Позики: 20-річна позика в доларах США зі змінним спредом (перегляд двічі на рік) з пільговим періодом з погашення основного боргу до 4 років; погашення рівними частинами двічі на рік, наприклад – 15 лютого та 15 серпня кожного року. Відповідно до загальних фінансових умов кредитних угод зі Світовим банком були розраховані графіки для всього періоду обслуговування та погашення кредиту. Основні фінансові умови кредиту:

А. Залучення коштів Позики МБРР:

- Сума – 100 000 000,00 дол. США;
- Кінцевий термін погашення – до 20 років (середньозважений – 11,98 років);
- Погашення рівними частинами двічі на рік;
- Пільговий період з погашення основної суми – до 4 років;
- Комісія за надання (Front-end-Fee) – 0,25% від суми Позики разово, сплачується з коштів Позики;
- Комісія за зобов'язання (Commitment Fee) – 0,25% річних, нараховується на невикористану суму Позики, сплачується двічі на рік;
- Процентна ставка (до 31.12.2021)¹ складається з базової ставки LIBOR (6-місячний) для доларів США плюс змінний спред Світового банку. Розмір базової ставки LIBOR (6м) та змінного спреду переглядається Світовим банком двічі на рік та застосовуються для відповідного піврічного періоду. *Базова ставка LIBOR (6м) на 15.03.2021 дорівнює 0,19% річних, поточний розмір змінного спреду для ПДДФ складає 1,02%;*
- Платежі з погашення основного боргу, відсотки та комісія за зобов'язання сплачуються двічі на рік;

Б. Додаткові фінансові умови обслуговування кредиту:

- Плата за надання державної гарантії – 0,05% річних від суми вибраної та непогашеної суми Позики, сплачується двічі на рік.

¹ Наразі Світовим банком здійснюються заходи щодо запровадження переходу від ставки LIBOR до іншої референтної ставки з 01.01.2022.

При розрахунках фінансової окупності Проекту враховувалися витрати на формування резерву під Субсидіарні кредити, що надаватимуться Фінансовим установам-учасникам, та Субкредити в рамках прямого кредитування АТ «Укрексімбанк».

До розрахунків резерву при прямому кредитуванні АТ «Укрексімбанк» використано орієнтовний показник резервування відповідно до МСФЗ 9 (ECL/EAD) у 2-5% портфелю Субкредитів.

Розрахунок резерву під Субсидіарне фінансування базується на припущеннях Світового банку, що в Проекті прийматимуть участь щонайменше дві Фінансові установи-учасники. Виходячи з досвіду попередніх проектів та з урахуванням графіку використання коштів Позики заплановано, що до вересня 2022 року АТ «Укрексімбанк» будуть укладені Субсидіарні кредитні угоди з двома Фінансовими установами-учасниками з лімітом заборгованості до 60 млн. дол. США. Для розрахунку резерву під Субсидіарне фінансування використано орієнтовний показник резервування для банків-резидентів 6,3%.

Використання коштів позики за Проектом плануватиметься відповідно до погодженого зі Світовим банком графіку, що визначатиме обсяги як оптового так і прямого кредитування по роках впровадження Проекту. Графік реалізації проекту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ наведено у Додатку 8.

Ризики за Субфінансуваннями братимуть на себе Фінансові установи-учасники та АТ «Укрексімбанк» за Субсидіарними кредитами та Субкредитами, наданими в рамках прямого кредитування. Розрахунки також відображають вимогу Світового банку щодо спрямування коштів, отриманих від погашення Субсидіарних фінансувань та Субкредитів, на подальшу кредитну підтримку експортно-орієнтованих МСП відповідно до цілей Проекту.

Розрахункові графіки обслуговування та погашення кредиту МБРР свідчать, що середньорічні платежі з обслуговування боргу за цією позикою (повернення основного боргу, сплата відсотків та комісій), орієнтовно мають становити 5,3 млн. дол. США.

**Графік розрахунків зі Світовим банком за
Додатковим фінансуванням для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ**

(тис. дол. США)

(тис. дол. США)

Роки	Погашення кредиту МБРР	Виплати відсотків МБРР	Комісії			Разом платежів
			МБРР		Мінфін	
			за надання кредиту	за зобов'язання		
2021	0,0	0,0	250,0	62,5	0,0	312,5
2022	0,0	339,5	0,0	81,3	25,0	445,8
2023	0,0	824,5	0,0	6,3	47,5	878,3
2024	0,0	970,0	0,0	0,0	50,0	1 020,0
2025	3 130,0	954,8	0,0	0,0	49,2	4 134,0
2026	6 260,0	909,3	0,0	0,0	46,1	7 215,4
2027	6 260,0	848,6	0,0	0,0	43,0	7 151,5
2028	6 260,0	787,8	0,0	0,0	39,8	7 087,7
2029	6 260,0	727,1	0,0	0,0	36,7	7 023,8
2030	6 260,0	666,4	0,0	0,0	33,6	6 960,0
2031	6 260,0	605,7	0,0	0,0	30,4	6 896,1
2032	6 260,0	544,9	0,0	0,0	27,3	6 832,3
2033	6 260,0	484,2	0,0	0,0	24,2	6 768,4
2034	6 260,0	423,5	0,0	0,0	21,0	6 704,5
2035	6 260,0	362,8	0,0	0,0	17,9	6 640,7
2036	6 260,0	302,1	0,0	0,0	14,8	6 576,8
2037	6 260,0	241,3	0,0	0,0	11,7	6 513,0
2038	6 260,0	180,6	0,0	0,0	8,5	6 449,1
2039	6 260,0	119,9	0,0	0,0	5,4	6 385,3
2040	6 260,0	59,2	0,0	0,0	2,3	6 321,4
2041	2 970,0	14,4	0,0	0,0	0,0	2 984,4
Разом	100 000,0	10 366,6	250,0	150,0	534,4	111 301,0

Обслуговування кредиту МБРР буде здійснюватися АТ «Укрексімбанк» за рахунок надходжень від погашення та обслуговування Субсидіарних фінансувань Фінансовими установами-учасниками та Субкредитів підприємствами-бенефіціарами проекту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ.

Фінансовий аналіз Проекту

Економічна ефективність реалізації Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ визначалась з урахуванням фактичного стану економіки та макроекономічних прогнозів, поточних економічних тенденцій та прогнозів розвитку національної та глобальної економіки, скоригованих поширенням пандемії COVID-19, що спричиняє тяжкі соціальні та економічні наслідки.

Основні припущення Фінансово-економічного обґрунтування.

Для визначення економічної ефективності реалізації Проекту були розраховані:

- Грошовий потік проекту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ (Додаток 6);
- Розрахунок прибутковості проекту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ (Додаток 7);
- Графік реалізації проекту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ (Додаток 8).

При розрахунках фінансової окупності Проекту приймалися до уваги фінансові умови Світового банку щодо надання позик, умови реалізації Проекту, що передбачають певні вимоги до напрямків та графіків використання коштів за оптовим та прямим кредитуванням, умови Світового банку щодо подальшого спрямування коштів Субсидіарних фінансувань та Субкредитів, поточний стан міжнародного ринку капіталу та тренди його розвитку, а також поточні умови кредитування на банківському ринку України.

При визначенні граничних значень ефективності також враховувалося, що успішна реалізація Проекту та дотримання графіків вибірки коштів Позики буде залежати від конкурентних ринкових умов надання Субсидіарного фінансування та Субкредитів в частині як термінів кредитування, так і вартості кредитних ресурсів для кінцевих бенефіціарів проекту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ.

Відповідно до вимог Світового банку встановлення вартості кредитних ресурсів для бенефіціарів Проекту має базуватися на вартості залучення кредитних коштів від МБРР, вартості плати за державну гарантію, адміністративних витрат на обслуговування кредитної лінії та функціонування Групи управління проектом, а також маржі за кредитний ризик, пов'язаний з наданням Субсидіарного фінансування та Субкредитів. Слід зауважити, що зазначені витрати АТ «Укрексімбанк» в рамках прямого кредитування є значно більшими ніж за оптовим кредитуванням Фінансових установ-учасників. Відбір та оцінка прийнятних Субпозичальників, кредитний аналіз Субпроектів та процедура надання Субкредитів вимагають застосування значно ширшого кола кредитних процедур та залучення більшої кількості фахівців банку. Крім того, кредитний ризик, що

прийматиме АТ «Укресімбанк» за Субкредитами є вищим за ризики кредитування банківських установ.

Для цілей економічних розрахунків приймалася поточна вартість надання Субкредитів на рівні 6,5% річних, а за Субсидіарним фінансуванням на рівні 4,5% річних. Таким чином, маржа АТ «Укресімбанк», що включатиме маржу МБРР за Позикою, плату за гарантію, адміністративні витрати та маржу за кредитний ризик складатиме 5,5% та 3,5% відповідно, а середньозважена маржа за Проектом буде на рівні 4,8%.

Такий рівень маржинальності за Проектом є прийнятним та надасть можливість починаючи з 2025 року покрити накопичений збиток перших років впровадження Проекту, обумовлений в першу чергу формуванням значного обсягу резервів під кредитні міжбанківські операції, та вийти на мінімальний рівень прибутковості.

Вартість залучення, обслуговування та погашення позики МБРР приймалася базуючись на досягнутих зі Світовим банком попередніх домовленостях щодо фінансових умов Позики та поточній вартості кредитних ресурсів МБРР та комісій, а саме:

- розмір ставки запозичення коштів МБРР взятий на рівні 0,97% річних (Базова ставка (LIBOR (6m) USD) на рівні 0,2% річних, розмір змінного спреду на рівні 0,77% річних);
- розмір комісії за надання Субсидіарного фінансування Фінансовим установам-учасниками та Субкредитів підприємствам-бенефіціарам – 0,25% від ліміту кредитної лінії, разово;
- розмір комісії за зобов'язання за Субсидіарним фінансуванням Фінансових установ-учасників та Субкредитами підприємств-бенефіціарів – 0,25% річних від невибраної суми кредиту, щомісячно.
- плата за державну гарантію - 0,05% річних від суми вибраної та непогашеної суми Позики, щомісячно.

Період 2021-2023 рр. брався як період впровадження Проекту, 2025-2041 рр. – як період повернення кредитних коштів.

Ефективність Проекту визначалася з урахуванням фактору часу через розрахунки грошових потоків Проекту протягом періодів 2021-2023 рр., та 2021-2041 рр. (див. Додаток 6). Згідно з розрахунками, при наведеному вище рівні маржі

банку, проект Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ є фінансово окупним, починаючи з п'ятого року впровадження, та з шостого року впровадження набуває фінансової стійкості.

Результати проведеного економічного аналізу

Показники розрахунків ефективності відображають цілком реалістичний сценарій впровадження проекту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ (адекватний в сучасних умовах розмір маржі, помірний термін впровадження проекту – 2 роки). Розрахунки показують, що Проект є чутливим до строків первинної вибірки – у випадку, якщо терміни первинної вибірки кредиту будуть більшими, ніж два роки, період окупності може збільшуватись відповідно.

Слід зауважити, що критично важливими для Проекту є період 2021-2024 рр., де показники термінів вибірки коштів при дотриманні цільових показників якості портфеля суттєво впливатимуть на кінцевий фінансовий результат. Тому адекватний контроль за впровадженням Проекту у зазначений період матиме найбільш високий пріоритет.

З урахуванням наведеного та результатів аналізу, рівень фінансової привабливості та фінансової стійкості Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках Проекту доступу до довготермінового фінансування є прийнятним.

Розмір плати за надання державної гарантії

Відповідно до правил МБРР, Позика забезпечуватиметься державною гарантією. Умови забезпечення державної гарантії, розмір плати за її надання тощо будуть визначені у відповідному договорі з Міністерством фінансів України, за аналогією з попередніми спільними зі Світовим банком проектами. Очікується, що плата за надання державної гарантії нараховуватиметься на суму заборгованості за Позикою та вноситиметься АТ «Укресімбанк» до державного бюджету двічі на рік протягом терміну реалізації Проекту.

Закладений в розрахунки за Додатковим фінансуванням для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ розмір плати за надання МБРР державної гарантії щодо виконання зобов'язань за Позикою, аналогічно первісному Проекту доступу до довготермінового фінансування, становитиме 0,05% річних від вибраної та непогашеної суми Позики. З огляду на рівень витрат АТ «Укресімбанк» за

Проектом такий рівень плати за надання гарантії є економічно обґрунтованим та забезпечує мінімально прийнятну маржинальність кредитних операцій за Проектом.

Дані про соціальний ефект від реалізації Проекту

Передбачається, що проект Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ, як і початковий ПДДФ, матиме позитивний соціальний вплив. Очікується, що шляхом поліпшення доступу та збільшення термінів фінансування, реалізація Проекту матиме позитивний вплив на розвиток МСП, сприятиме розширенню виробничих потужностей, збереженню існуючих та створенню нових робочих місць, приток робочої сили, а відтак підвищенню рівня зайнятості та добробуту громадян України.

В рамках Проекту не фінансуватиметься діяльність та не розглядатимуться Субпроекти, які вимагатимуть примусового переселення існуючих мешканців або користувачів земельних ділянок, тимчасового або постійного фізичного, економічного переміщення або втрати майна. АТ «Укресімбанк» разом з Фінансовими установами-учасниками проводитиме попередній розгляд соціальних аспектів кожного Субпроекту, застосовуючи вимоги та процедури, викладені в Рамковому документі з екологічного і соціального менеджменту (РДЕСМ).

В рамках оцінки соціальних питань Субпроектів, що будуть запропоновані до фінансування, розглядатимуться аспекти умов праці і виробничої безпеки та будуть оцінені відповідні ризики.

Підприємства-бенефіціари для участі в Додатковому фінансуванні для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ будуть зобов'язані вживати усіх обґрунтованих запобіжних заходів задля забезпечення здоров'я та безпеки своїх працівників у такому порядку пріоритетності:

- **Запобігання небезпеці** шляхом виключення небезпечної діяльності з виробничого процесу (наприклад заміна хімікатів на менш шкідливі, застосування іншого процесу виробництва тощо);
- **Контроль безпеки** у її джерелі шляхом застосування інженерних засобів контролю (наприклад місцева витяжна вентиляція, ізольовані приміщення, захисна огорожа обладнання, акустична ізоляція тощо);
- **Мінімізація безпеки** шляхом розробки безпечних виробничих систем, а

також вжиття адміністративних або інституціональних заходів безпеки (наприклад позмінна робота, тренінги з безпеки праці, блокування та попереджувальні повідомлення, нагляд за робочим місцем, обмеження перебування на роботі або її тривалості тощо);

- **Забезпечення належними засобами індивідуального захисту (ЗІЗ)** разом з проведенням навчань з використання ЗІЗ, їх застосуванням та підтримкою ЗІЗ у належному стані.

Увага буде приділятися не тільки етапу функціонування Субпроектів, а також безпеці на момент будівництва підприємства та виведення з експлуатації, що сприятиме підвищенню стандартів виробничої безпеки та умов праці, покращенню соціальної захищеності робітників.

Також серед значних позитивних соціальних впливів Проекту розглядається поліпшення доступу до фінансування для жінок-підприємців та збільшення рівня зайнятості жінок. АТ «Укресімбанк» в рамках Проекту збиратиме гендерну статистику та надаватиме Світовому банку для аналітичних цілей та для розробки майбутніх проектів. Зокрема, ці показники включатимуть інформацію щодо кількості працівників МСП, які фінансуються в рамках проекту, включаючи окремий показник щодо працівників-жінок (рекомендований мінімум: 15 відсотків жінок у штаті МСП). Діючий в рамках Проекту механізм розгляду скарг буде вдосконалено в частині виявлення та усунення недоліків, пов'язаних з ризиками сексуальної експлуатації та сексуальних посягань в колективах МСП, а також щодо розгляду питань, пов'язаних з COVID-19.

Інформація про звітність та контроль за реалізацією Проекту

АТ «Укресімбанк» здійснюватиме оцінку виконання проекту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ за погодженими зі Світовим банком показниками, звітуючи на регулярній основі. АТ «Укресімбанк» здійснюватиме моніторинг цілей розвитку Проекту та проміжних показників результативності, які визначені Світовим банком та включені до відповідної документації за Проектом. Ціллю розвитку проекту (ЦРП) Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ, як і для початкового ПДДФ, є покращення доступу експортно-орієнтованих малих та середніх підприємств до довгострокового фінансування.

Для показників ЦРП встановлені початкові та кінцеві параметри, що мають бути досягнутими в результаті реалізації Проекту, а саме:

Назва показника	Початковий	2022	2023 Кінцевий
Співвідношення середнього терміну погашення Субкредитів, наданих МСП в рамках Проекту, та середнього терміну погашення за кредитним портфелем ФУУ для МСП, що не фінансується в рамках Проекту.	1,0	>1,0	>1,0
Кількість Субпозичальників МСП, що фінансуються ФУУ в рамках Проекту (кумулятивно)	0	30	40
На основі базового показника: Сума фінансування, наданого Банком: Субкредити для МСП (кумулятивно, мільйонів доларів США).	0	70	100.00

Моніторинг показників ЦРП здійснюватиметься базуючись на облікових даних АТ «Укрексімбанк» та звітах, що надаватимуться Фінансовими установами-учасниками Проекту. Результати моніторингу включатимуться АТ «Укрексімбанк» до Проектних звітів (Project Reports), що на піврічній основі надаватимуться Світовому банку.

Для оцінки результативності Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ Світовим банком встановлені також проміжні показники результатів, до яких входять:

Назва показника	Початковий	2022	2023 Кінцевий
Кількість ФУУ, залучених до Проекту (кумулятивно).	0.0	2.0	3.00
На основі базового показника: заборгованість за кредитним портфелем МСП (мільйонів доларів США).	Відсутній		Відсутній
На основі базового показника: Кількість діючих позичкових рахунків, відкритих МСП (не кумулятивно).	Відсутній		Відсутній
На основі базового показника: Якість портфелю: Класифікація портфелю за категоріями ризику (%)	40,95		Відсутній
На основі базового показника: Фінансова сталість: Доходність активів (ROA) (%)	-1,82		Відсутній
На основі базового показника: Фінансова сталість: Доходність акціонерного капіталу (ROE) (%)	-299,79		Відсутній
Гендерний аспект: Відсоток Субпозичальників МСП, профінансованих в рамках Проекту, штат яких як мінімум на 15 відсотків складається з жінок.	0.00		Відсутній
Гендерний аспект: частка МСП, які очолюють жінки або жінка володіє часткою участі більшою 50% або одноосібно	0.00		Відсутній
Залучення громадян: МСП, які вважають, що Субпроекти в рамках Проекту відповідають їх потребам.	0.00		Відсутній

Показники проміжних результатів не передбачають жодних базових значень, оскільки Фінансові установи-учасники не обиралися заздалегідь та інформація за показниками збирається для аналітичних цілей та удосконалення впровадження Проекту. Відповідна інформація надається МБРР на піврічній основі як частина Проектного звіту (Project Report). Крім того, АТ «Укрексімбанк» готуватиме щокварталу проміжні неперевірені аудиторами фінансові звіти (IFRs) щодо виплат в рамках Субсидіарних кредитів та Субпроектів, руху коштів на рахунку позики та спеціальному рахунку за формами визначеними МБРР.

З метою моніторингу дотримання Фінансовими установами-учасниками критеріїв прийнятності за Проектом ФУУ надаватимуть АТ «Укрексімбанк» двічі на рік звіти про дотримання економічних нормативів та регулятивних вимог засвідчених керівництвом ФУУ та щорічно підтверджених Національним банком України.

Для моніторингу впровадження Субпроектів Фінансові установи-учасники надаватимуть щоквартальні звіти про використання та погашення коштів Субфінансувань в рамках Субсидіарних кредитних угод, та на піврічній основі звіти про реалізацію Субпроектів.

Крім того, щорічно Субпозичальники надаватимуть Фінансовим установам-учасникам та АТ «Укрексімбанк» звіти щодо реалізації Проекту, розрахунок заборгованості за кредитами, звіти за результатами виконання заходів Плану екологічного та соціального менеджменту з відповідними підтверджуючими документами (у разі необхідності).

Фінансові установи-учасники та їх Субпозичальники будуть зобов'язані надавати будь-яку інформацію стосовно Субсидіарних кредитів та Субпроектів, що може обґрунтовано вимагатися АТ «Укрексімбанк» та/або Світовим банком та/або Міністерством фінансів України.

В рамках Угоди про позику, АТ «Укрексімбанк», як Позичальник за Проектом, надаватиме Світовому банку щорічну фінансову звітність, складену за МСФЗ, разом з висновком незалежних аудиторів, що прийнятні для Світового банку. Також АТ «Укрексімбанк» надаватиме двічі на рік звіти про дотримання економічних нормативів та регулятивних вимог засвідчених керівництвом та щорічно підтверджених Національним банком України.

АТ «Укрексімбанк» готуватиме щорічну звітність за проектом Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ, яка, відповідно до погодженого зі Світовим банком технічного завдання, підтверджуватиметься прийнятними зовнішніми аудиторами з наданням відповідного аудиторського звіту за Проектом, який буде оприлюднений АТ «Укрексімбанк» та МБРР у скороченому форматі.

Крім того, АТ «Укрексімбанк» готуватиме щокварталу проміжні неперевірені аудиторами фінансові звіти (IFRs) щодо виплат в рамках Субсидіарних кредитів та Субпроектів, руху коштів на рахунку позики та спеціальному рахунку за формами визначеними МБРР.

Член Правління

О. В. Щур

ДОДАТКИ

Додаток І

**ПРОМІЖНИЙ СКОРОЧЕНИЙ КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
станом на 30 вересня 2020 року**

(в тисячах гривень)

	<i>30 вересня 2020 року (не підтверджено аудитом)</i>	<i>31 грудня 2019 року</i>
Активи		
Грошові кошти та їх еквіваленти	41 600 142	33 469 935
Заборгованість кредитних установ	510 431	256 172
Кредити клієнтам	51 660 607	53 285 804
Інвестиційні цінні папери:		
- за справедливою вартістю через прибутки або збитки	29 342 952	25 731 949
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	14 003 764	22 633 899
- за амортизованою собівартістю	33 558 267	—
Податкові активи	250 331	246 882
Інвестиційна нерухомість	1 035 586	1 035 586
Основні засоби	1 598 548	1 616 461
Нематеріальні активи	57 102	59 173
Відстрочені податкові активи	1 463 771	1 463 771
Необоротні активи, утримувані для продажу	23 353	—
Інші активи	661 488	546 692
Усього активи	175 766 342	140 346 324
Зобов'язання		
Заборгованість перед кредитними установами	26 714 290	21 825 762
Заборгованість перед клієнтами	98 574 466	77 125 819
Емітовані єврооблігації	28 708 509	26 553 076
Субординований борг	4 391 841	5 429 914
Заборгованість перед Національним банком України	3 412 991	—
Резерв під зобов'язання кредитного характеру	78 477	49 062
Інші зобов'язання	445 798	445 466
Усього зобов'язання	162 326 372	131 429 099
Капітал		
Статутний капітал	38 730 042	38 730 042
Незареєстрований статутний капітал	6 839 999	—
Резерв переоцінки	264 443	337 779
Результат від операцій з акціонером	635 104	635 104
Непокритий збиток	(33 237 076)	(30 948 626)
Резервні та інші фонди	207 458	162 926
Усього капітал	13 439 970	8 917 225
Усього капітал та зобов'язання	175 766 342	140 346 324

Додаток 2

ПРОМІЖНИЙ СКОРОЧЕНИЙ КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ І ЗБИТКИ
за дев'ять місяців, що закінчилися 30 вересня 2020 року
(в тисячах гривень)

	<i>2020 рік</i>		<i>2019 рік</i>	
	<i>За три місяці, що закінчилися 30 вересня</i>	<i>За дев'ять місяців, що закінчилися 30 вересня</i>	<i>За три місяці, що закінчилися 30 вересня</i>	<i>За дев'ять місяців, що закінчилися 30 вересня</i>
	<i>(не підтверджено аудитом)</i>			
Процентний дохід				
Процентні доходи, розраховані з використанням ефективної процентної ставки:				
- кредити клієнтам	1 293 779	4 116 674	2 071 634	6 217 913
- інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	279 226	960 632	536 616	1 865 886
- інвестиційні цінні папери за амортизованою собівартістю	419 795	598 454	293	2 724
- заборгованість кредитних установ	57 114	369 985	87 867	250 183
Інші процентні доходи:				
- інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через прибутки або збитки	309 050	920 530	309 110	917 215
- фінансовий лізинг	101 431	316 070	—	—
	2 460 395	7 282 345	3 005 520	9 253 921
Процентні витрати				
Заборгованість перед клієнтами	(1 075 816)	(3 025 548)	(1 072 294)	(3 475 533)
Емітовані єврооблігації	(747 192)	(2 230 541)	(769 531)	(2 707 170)
Заборгованість перед кредитними установами	(263 461)	(840 603)	(361 526)	(1 095 911)
Субординований борг	(105 942)	(334 984)	(73 744)	(237 802)
Заборгованість перед Національним банком України	(24 483)	(94 183)	—	(2 877)
Інші процентні витрати	(315)	(847)	(356)	(1 216)
	(2 217 209)	(6 526 706)	(2 277 451)	(7 520 509)
Чисті процентні доходи	243 186	755 639	728 069	1 733 412
Чисті (збитки)/прибутки від модифікації фінансових активів за амортизованою собівартістю	(694 162)	(621 540)	176 281	(46 643)
Сторнування витрат/(витрати) за очікуваними кредитними збитками	586 766	(754 211)	(475 293)	(1 131 643)
Витрати за очікуваними кредитними збитками за зобов'язаннями кредитного характеру	(3 371)	(25 506)	(75 204)	(56 338)
Комісійні доходи	223 230	642 495	282 114	812 746
Комісійні витрати	(81 331)	(241 481)	(112 618)	(323 982)
Чисті прибутки/(збитки) від інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибутки або збитки	1 054 911	3 823 434	(784 925)	(1 039 093)
Чисті збитки від інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, рекласифіковані зі звіту про сукупний дохід при погашенні	(13 087)	(33 059)	(7 383)	(7 208)
Чисті прибутки/(збитки) від операцій з іноземними валютами:				
- торгові операції	100 925	212 226	149 803	400 379
- курсові різниці	(1 355 215)	(4 489 042)	2 098 447	3 558 910
Чисті прибутки/(збитки) від операцій з банківськими металами:				
- торгові операції	96	221	5	94
- переоцінка	955	4 382	(305)	576
Інші доходи	207 071	293 712	25 411	81 542
Витрати на персонал	(369 251)	(1 092 545)	(389 445)	(1 074 548)
Знос та амортизація	(28 255)	(85 511)	(27 843)	(84 784)
Інші операційні витрати	(194 120)	(623 974)	(180 155)	(547 176)
(Збиток)/прибуток до оподаткування	(321 652)	(2 234 760)	1 406 959	2 276 244
Витрати з податку на прибуток	—	—	(13)	(48)
(Збиток)/прибуток за період	(321 652)	(2 234 760)	1 406 946	2 276 196

**Критерії прийнятності Фінансових установ-учасників
Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках
Проекту доступу до довготермінового фінансування**

Брати участь у проекті Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках Проекту доступу до довготермінового фінансування може комерційний банк обраний в якості Фінансової установи-учасника, який:

- належним чином зареєстрований та здійснює діяльність на території України;
- має загальні активи, середній розмір яких перевищує 1 000 000 000 грн. протягом останніх двох фінансових років, що передували підписанню Субсидарної кредитної угоди;
- дотримується чинних вимог у банківській сфері та пруденційних норм Національного банку України;
- веде діяльність згідно з інвестиційними й фінансовими загальноприйнятними політиками та процедурами;
- має належну організаційну структуру, керівництво, персонал та інші ресурси, необхідні для ефективної діяльності;
- є учасником Фонду гарантування вкладів;
- застосовуватиме належні процедури оцінки, нагляду та моніторингу Субпроектів, в тому числі, у сфері здійснення закупівель та природоохоронних аспектів.

Відбір комерційного банку для участі у Додатковому фінансуванні для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ базуватиметься на його відповідності вимогам Проекту та прийнятності його кредитного ризику для АТ «Укрексімбанк». Остаточне рішення щодо участі комерційного банку у Додатковому фінансуванні для протидії COVID-19 в рамках ПДДФ схвалюватиметься МБРР.

Обов'язкові умови Субсидіарних кредитних угод, що укладатимуться АТ «Укресімбанк» з Фінансовими установами-учасниками Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках Проекту доступу до довготермінового фінансування

Субсидіарні кредитні угоди, що укладатимуться з відібраними згідно критеріїв прийнятності та погодженими МБРР Фінансовими установами-учасниками (ФУУ) повинні, серед іншого, містити такі обов'язкові положення:

- ФУУ зобов'язані дотримуватися критеріїв прийнятності за Проектом протягом усього терміну кредитування. Право користування коштами Субсидіарного фінансування може бути призупинено, або скасовано (при цьому заборгованість за Субсидіарним фінансуванням має бути достроково погашена) у разі недотримання ФУУ критеріїв прийнятності або інших положень Субсидіарної кредитної угоди.
- Можливість надання Фінансовим установам-учасникам коштів Субсидіарного фінансування залежатиме від можливості отримання АТ «Укресімбанк» коштів позики від МБРР.
- Вартість коштів Субсидіарного фінансування має, щонайменше, враховувати вартість кредитних ресурсів, отриманих АТ «Укресімбанк» в рамках позики МБРР та маржу, яка, серед іншого, відображатиме вартість адміністрування АТ «Укресімбанк» коштів позики та кредитний ризик АТ «Укресімбанк» за Субсидіарним фінансуванням.
- ФУУ зобов'язані забезпечити дотримання своїми Субпозичальниками встановлених Світовим банком процедур закупівель товарів, робіт та послуг, що фіксуватимуться в рамках відповідних Субпроектів.
- ФУУ зобов'язані забезпечити дотримання своїми Субпозичальниками вимог чинного природоохоронного законодавства України та відповідних політик Світового банку у сфері екологічної та соціальної безпеки при реалізації схвалених Субпроектів.
- ФУУ зобов'язані забезпечити підготовку та надання усїєї передбаченої Проектом звітності за наданими Субфінансуваннями та будь-якої іншої інформації, необхідної для забезпечення моніторингу, контролю та, за необхідності, проведення перевірок використання коштів Субсидіарного фінансування МБРР та/або зовнішніми аудиторами.
- ФУУ зобов'язані на вимогу МБРР або АТ «Укресімбанк» забезпечити підготовку та надання усїєї інформації, необхідної для моніторингу та для оцінки впливу реалізації ФУУ Проекту як під час його впровадження, так і протягом певного терміну після його закінчення.

Критерії прийнятності Субпозичальників, Субпроектів та умови Субкредитів

Критерії прийнятності Субпозичальників

У проекті Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках Проекту доступу до довготермінового фінансування можуть приймати участь МСП, що відповідають таким критеріям прийнятності, і дотримуватимуться їх протягом всього строку участі у Проекті:

- підприємство є приватним підприємством (понад 50% у приватній власності);
- підприємство має менш ніж 1 000 найманих працівників;
- підприємство: (i) є експортно-орієнтованим, та/або (ii) залучене до місцевих ланцюгів постачання з обсягами реалізації експортно-орієнтованим підприємствам не меншими 50% від загального обсягу реалізації, та/або (iii) доходи якого генеруються в іноземній валюті на території України, та/або (iv) доходи якого є прив'язаними до іноземної валюти відповідно до національного законодавства;
- підприємство має задовільні фінансову структуру, організацію, керівництво, персонал, фінансові та інші ресурси, потрібні для ефективного здійснення ним своєї діяльності, включаючи виконання Субпроекту;
- підприємство задовольняє вимогам Рамкового документу з екологічного і соціального менеджменту;
- підприємство відповідає всім критеріям щоб розглядатися як підприємство, яке постраждало від пандемії COVID-19, як це визначено відповідно до критеріїв та в порядку, наведеному в Операційному регламенті.

Критерії прийнятності Субпроекту

Субкредити надаються на фінансування Субпроектів, які, за результатами оцінки, проведеної за прийнятними для МБРР процедурами, визнані такими, що:

- є технічно здійсненими та економічно, фінансово та комерційно обґрунтованими;
- відповідають вимогам щодо охорони довкілля, які передбачені законами та нормативними актами України, а також Рамковим документом з екологічного та соціального менеджменту;
- не передбачають та не включають в себе купівлю земель;

- не передбачають та не включають в себе здійснення будь-яких Заборонених видів діяльності;
- закупівлі прийнятних товарів, робіт, послуг за Субпроектом здійснюються з дотриманням відповідних процедур МБРР.

Субкредити надаються Субпозичальникам на таких умовах:

- загальна сума заборгованості за Субкредитами, наданими одному Субпозичальнику не перевищуватиме еквіваленту 8 000 000 дол. США;
- термін кредитування інвестиційних проектів, складатиме не менше 24 місяців (при кредитуванні через ФУУ) та не менше 36 місяців (при прямому кредитуванні АТ «Укрексімбанк»), при фінансуванні обігового капіталу – не менше 6 місяців (при кредитуванні через ФУУ) та не менше 12 місяців (при прямому кредитуванні АТ «Укрексімбанк»);
- можливе рефінансування прийнятних витрат за Субпроектом, раніше понесених Субпозичальником, якщо такі витрати були здійснені не раніше, ніж за 360 днів до дати отримання АТ «Укрексімбанк» заявки на Субкредит;
- за умови дотримання Субпозичальником протягом усього терміну кредитування таких значень фінансових ковенант, встановлених умовами Проекту:
 - коефіцієнт співвідношення залучених та власних коштів не більше 85:15;
 - коефіцієнт обслуговування боргу на рівні, не меншим ніж 1,0:1.

Грошовий потік проекту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках ПДФ / Обслуговування кредитної лінії, 2021-2041 рр.

Додаток 6

тис. дол. США

Статті надходжень/витрат	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2021-2029	2021-2041
A. Залишок коштів на початок поточного року		390	56	2 118	4 883	7 609	10 150	12 517	14 724	16 753	18 604	20 276	21 770	23 085	24 223	25 182	25 962	26 565	26 989	27 235	27 303		
1. Надходження																							
1.1. Внески коштів, усього		70 000	30 000																			100 000	100 000
1.1.1. Кредитна лінія МБРР	100 000	70 000	30 000																			100 000	100 000
1.1.1.1. прями кредити МБРР АТ "Укрсільбанк"	40 000	30 000	30 000																			40 000	40 000
1.1.1.2. кредити через ФУУ	60 000	40 000	20 000																			60 000	60 000
1.2. Відсотки отримані, усього		817	1 845	4 500	4 430	4 218	3 938	3 656	3 376	3 094	2 813	2 531	2 250	1 969	1 688	1 406	1 125	844	563	281	70	4 462	47 412
1.2.1. прями кредити АТ "Укрсільбанк"	5,50%	570	1 395	2 780	2 244	2 138	1 995	1 853	1 710	1 568	1 425	1 283	1 140	998	855	713	570	428	285	143	36	4 462	47 412
1.2.2. кредити через ФУУ	3,50%	247	1 850	2 220	2 185	2 081	1 943	1 804	1 665	1 526	1 388	1 249	1 110	971	833	694	555	416	278	139	34	2 500	21 187
1.3. Комісії за надання субсидій, усього		225	25																			250	250
1.3.1. прями кредити АТ "Укрсільбанк"	0,25%	225	25																			250	250
1.3.2. кредити через ФУУ	0,25%		150																			150	150
1.4. Комісії за зобов'язання, усього		36	4																			40	40
1.4.1. прями кредити АТ "Укрсільбанк"	0,25%	36	4																			40	40
1.4.2. кредити через ФУУ	0,25%		25																			25	25
1.5. Поворотна субсидія, нетто					1 125	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	1 125	100 000
1.5.1. прями кредити АТ "Укрсільбанк"					1 125	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	1 125	100 000
1.5.2. кредити через ФУУ					1 875	3 250	3 250	3 250	3 250	3 250	3 250	3 250	3 250	3 250	3 250	3 250	3 250	3 250	3 250	3 250	3 250	1 875	60 000
A. Разом надходжень		71 078	33 874	4 500	7 555	10 469	10 188	9 906	9 625	9 344	9 063	8 781	8 500	8 219	7 938	7 656	7 375	7 094	6 813	6 532	6 251	104 952	247 702
B. Всього платіж грошові кошти																							
2. Платежі, витрати																							
2.1. Фінансування субпроектів		70 000	30 000																			100 000	100 000
2.1.1. прями кредити АТ "Укрсільбанк"		30 000	30 000																			40 000	40 000
2.1.2. кредити через ФУУ		40 000	20 000																			60 000	60 000
2.2. Платежі за кредити	77	339	836	150	90	85	74	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	752	1 883
2.3. Сплата відсотків	1 224	340	825	970	955	909	849	788	727	666	606	545	484	424	363	302	241	181	120	59	14	3 998	10 367
2.4. Сплата комісій	4,20%	313	106	54	50	48	46	43	40	37	34	30	27	24	21	18	15	12	9	5	2	305	944
2.4.1. МБРР (BIBOR + Margin)		313	106	54	50	48	46	43	40	37	34	30	27	24	21	18	15	12	9	5	2	305	944
2.5. Сплата комісій	0,25%	250																				250	250
2.5.1. комісії МБРР за надання позик		250																				250	250
2.5.2. комісії МБРР за зобов'язання	0,25%	63	81	6																		150	150
2.5.3. плата за гарантію (Мінфі)	прочие		25	48	50	49	46	43	40	37	34	30	27	24	21	18	15	12	9	5	2	305	944
2.6. Поворотна кредитна субсидія					1 130	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	2 970	100 000
2.6.1. МБРР					1 130	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	2 970	100 000
2.6.2. Сплата податку на прибуток				445	565	605	627	595	559	520	481	442	403	364	325	285	246	207	168	129	90	445	2 101
B. Всього платежі	390	70 785	33 659	1 735	4 829	7 928	7 820	7 699	7 596	7 493	7 390	7 287	7 184	7 081	6 978	6 875	6 772	6 669	6 566	6 464	6 362	102 833	220 285
Баланс грошового потоку	390	293	2 215	2 765	2 726	2 541	2 367	2 209	2 029	1 850	1 672	1 494	1 316	1 137	959	781	603	424	246	68	113	2 118	27 416
Аккумулятивні кошти	390	683	2 118	4 883	7 609	10 150	12 517	14 724	16 753	18 604	20 276	21 770	23 085	24 223	25 182	25 962	26 565	26 989	27 235	27 303	27 416	1 632	367 879

Розрахунок прибутковості проекту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках Проекту доступу до довготермінового фінансування, 2021-2041 рр.

Додаток 7

	Статті			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2021-2023	2021-2041	тис. дол. США
1	Доходи				1 078	3 874	4 500	4 430	4 219	3 938	3 656	3 375	3 094	2 813	2 531	2 250	1 969	1 688	1 406	1 125	844	563	281		70	4 952	47 702
2	Формування/(розформування) резерву можливих втрат				4 920	190	190	24	-308	-331	-331	-331	-331	-331	-331	-331	-331	-331	-331	-331	-331	-331	-331	-248	5 110	83	
3	Поточні витрати			77	339	336	150	90	85	74	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	52	752	1 883	
4	Сплата відсотків та комісій в т.ч. плата за надання Гарантії			313	446	878	1 020	1 004	955	892	828	764	700	636	572	508	445	381	317	253	189	125	61	14	1 637	11 301	
5	Прибуток до оподаткування			-390	-4 627	2 469	3 140	3 359	3 486	3 303	3 108	2 890	2 673	2 455	2 238	2 021	1 803	1 586	1 368	1 151	934	716	499	252	73	534	
6	Податок на прибуток						445	565	605	627	595	559	520	481	442	403	364	325	285	246	207	168	129	90	45	445	34 435
	Ставка податку			18,0%	18,0%	18,0%	18,0%	18,0%	18,0%	18,0%	18,0%	18,0%	18,0%	18,0%	18,0%	18,0%	18,0%	18,0%	18,0%	18,0%	18,0%	18,0%	18,0%	18,0%	18,0%	18,0%	18,0%
7	Чистий прибуток/збиток			-390	-4 627	2 025	2 575	2 755	2 859	2 709	2 548	2 370	2 192	2 013	1 835	1 657	1 479	1 300	1 122	944	766	587	409	207	-2 992	27 333	
8	Накопичений чистий прибуток			-390	-5 016	-2 992	-417	2 338	5 196	7 905	10 453	12 823	15 015	17 028	18 863	20 520	21 999	23 299	24 421	25 365	26 131	26 718	27 127	27 333			
	Ставка дисконту (10%)		10%	1,00	0,90	0,81	0,73	0,66	0,59	0,53	0,48	0,43	0,39	0,35	0,31	0,28	0,25	0,23	0,21	0,19	0,17	0,15	0,14	0,12			
	Приведений чистий прибуток			-390	-4 164	1 640	1 877	1 807	1 688	1 440	1 219	1 020	849	702	576	468	376	297	231	175	128	88	55	25	-2 914	10 107	
	Накопичений приведений чистий прибуток			-390	-4 554	-2 914	-1 037	771	2 459	3 898	5 117	6 137	6 986	7 688	8 264	8 732	9 108	9 405	9 636	9 811	9 939	10 027	10 082	10 107			

Графік реалізації проекту Додаткового фінансування для протидії COVID-19 в рамках Проекту Доступу до довготермінового фінансування / Обслуговування кредитної лінії, 2021-2041 рр.

Додаток 1

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
	тис. дол. США																				
Найходження за програмою	Впровадження проекту										Повернення коштів										
Щорічні надходження	0	70 000	30 000																		
Кредитна лінія МБРР	0	70 000	30 000																		
пряме кредитування АТ	40 000	0	30 000	10 000																	
"Укресімбанк"	0	0	0	0																	
кредитування через ФУУ	60 000	0	40 000	20 000																	
Кумулятивно	0	70 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Кредитування підприємств																					
Кредитування		70 000	30 000																		
пряме кредитування АТ	0	30 000	10 000																		
"Укресімбанк"	0	0	0																		
кредитування через ФУУ	0	40 000	20 000																		
Кредитування - кумулятивно	0	70 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
пряме кредитування АТ	0	30 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
"Укресімбанк"	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
кредитування через ФУУ	0	40 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Повернення кредитних коштів, нетто	0	0	0	0	3 125	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250	6 250
пряме кредитування АТ					1 250	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
"Укресімбанк"					1 875	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750
кредитування через ФУУ					1 875	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750	3 750
Залишок на кінець року (субкредити) в т.ч.	0	70 000	100 000	100 000	96 875	90 625	84 375	78 125	71 875	65 625	59 375	53 125	46 875	40 625	34 375	28 125	21 875	15 625	9 375	3 125	0
пряме кредитування АТ	0	30 000	40 000	40 000	38 750	36 250	33 750	31 250	28 750	26 250	23 750	21 250	18 750	16 250	13 750	11 250	8 750	6 250	3 750	1 250	0
"Укресімбанк"	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
кредитування через ФУУ	0	40 000	60 000	60 000	58 125	54 375	50 625	46 875	43 125	39 375	35 625	31 875	28 125	24 375	20 625	16 875	13 125	9 375	5 625	1 875	0
Резерв можливих втрат	0	4 920	5 110	5 300	5 276	4 969	4 638	4 306	3 975	3 644	3 313	2 981	2 650	2 319	1 988	1 656	1 325	994	663	331	83
пряме кредитування АТ	0	1 140	1 330	1 320	1 496	1 425	1 330	1 235	1 140	1 045	950	855	760	665	570	475	380	285	190	95	24
"Укресімбанк"	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Показник резервування - 2%	40%	0	240	280	320	315	300	280	260	240	220	200	180	160	140	120	100	80	60	40	20
Показник резервування - 3%	60%	0	900	1 050	1 200	1 181	1 125	1 050	975	900	825	750	675	600	525	450	375	300	225	150	75
кредитування через ФУУ	0	3 780	3 780	3 780	3 780	3 544	3 308	3 071	2 835	2 599	2 363	2 126	1 890	1 654	1 418	1 181	945	709	473	236	59
Показник резервування - 6,3%	0	3 780	3 780	3 780	3 780	3 544	3 308	3 071	2 835	2 599	2 363	2 126	1 890	1 654	1 418	1 181	945	709	473	236	59
кошти АТ "Укресімбанк"	0	4 920	5 110	5 300	5 276	4 969	4 638	4 306	3 975	3 644	3 313	2 981	2 650	2 319	1 988	1 656	1 325	994	663	331	83
Формування резерву всього	0	4 920	190	190	-24	-308	-331	-331	-331	-331	-331	-331	-331	-331	-331	-331	-331	-331	-331	-331	-240
пряме кредитування АТ	0	1 140	190	190	-24	-71	-95	-95	-95	-95	-95	-95	-95	-95	-95	-95	-95	-95	-95	-95	-71
"Укресімбанк"	0	3 780	0	0	0	-236	-236	-236	-236	-236	-236	-236	-236	-236	-236	-236	-236	-236	-236	-236	-177
Залишок коштів МБРР на кінець періоду		70 000	100 000	100 000	96 875	90 610	84 350	78 090	71 830	65 570	59 310	53 050	46 790	40 530	34 270	28 010	21 750	15 490	9 230	2 970	0
Повернення коштів проекту																					
Кредитна лінія МБРР	0	0	0	0	3 130	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	6 260	2 970
Кумулятивно	0	0	0	0	3 130	9 390	15 650	21 910	28 170	34 430	40 690	46 950	53 210	59 470	65 730	71 990	78 250	84 510	90 770	97 030	100 000

Показник	МБРР
Ліміт видіри коштів, тис. дол. США	100 000
Комісія за надання кредиту, від суми Позики	0,25%
Комісія за надання кредиту, тис. дол. США	250,0
Комісія за зобов'язання, від невикористаної суми Позики	0,25% річних
Процентна ставка за Позикою, в т.ч.:	0,97% річних
(IВОН(6M))	0,20% річних
спред МБРР (мінимал)	0,77% річних
Плата за гарантію (Мінфін), на вибрану та непогашену суму Позики	0,05% річних